

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. AUGUSTIL ELAS SAKU VALLAS **12 141** INIMEST

1. septembril kuulutatakse
Sakus välja üleriigiline
koolirahu

Lk 10

Millega tegeleb
noorte heaolu
spetsialist?

Lk 2

Porter Racingu
edukas suvi

Lk 20

Mida teha, kui kraanist
ei tule vett?

Lk 11

23. augustil toimub
Saku aleviku
kohvikutepäev

Lk 16

Noorte kõrval – teadlikult ja päriselt kohal

ELISABETH GROSS | noorte heaolu spetsialist

Minu töö noorte heaolu spetsialistina (NHS) on olla toeks 13–29-aastastele noortele, kes mingil põhjusel ei õpi ega tööta. Tegelen nii individuaalse nõustamise kui ka süsteemide loomise ja arendamisega, et noortele pakutav tugi oleks tõhus, järjepidev ja hästi korraldatud.

Kuidas noored minuni jõuavad?

Olulise töövahendina kasutan sotsiaalteenuste ja -toetuste andme-registrit (STAR), mille abil jõuab vallale nimekiri mitteõppivatest ja -töötavatest Saku valla noortest, kellega saan otse ühendust võtta, neid võimalustest teavitada ja tuge pakkuda. Seiret tehakse kaks korda aastas, märtsi- ja oktoobrikuus.

NEET noorte seireandmed Saku vallas (2024–2025)

Märts 2024

Nimekirjas oli 66 noort, kellest 30 olid noormehed ja 36 neid, sealhulgas kuus alaealist.

- 11 noort soovisid tuge ning olid valmis koostööks.
- 8 noort keeldusid, ent lubasid tulevikus ühendust võtta.
- 27 noort palusid oma andmed seirest eemaldada – põhjuseks töö või õpingud välismaal, töötamine mitteametlikult või isiklik soov mitte tuge saada.
- 16 noort viibisid välismaal.
- 12 noorega ei olnud võimalik ühendust saada puudulike kontaktandmete tõttu.

Noorte heaolu spetsialist Elisabeth Gross.

- Pärast nõustamisi alustasid 4 noort töötamist ning 2 jätkasid õpinguid.

Ülejäänud “jah” vastajad katkestasid kontakti või leidsid, et kohtumistest piisas ning soovisid iseseisvalt edasi liikuda.

Oktoober 2024

Seire tulemusel oli nimekirjas 54 noort, sealhulgas kolm alaealist.

- Noormehi oli 29 ja neiusid 25.
- 18 nime kordusid varasemast seirest: 11-ga ei õnnestunud kontakti saavutada, 7 noort andsid uuendatud andmetega vastuse.
- 19 noort palusid oma andmed eemaldada, neist 7 viibisid välismaal.
- 22 noorega ei saanud ühendust – kontaktid olid aegunud või puudulikud.

- 6 noort soovisid tuge: neist 2 alustasid töötamist, 1 jätkas õpinguid.

Märts 2025

Värskemas seires oli nimekirjas 43 noort, kellest 27 olid noormehed ja 16 neid. Alaealisi oli neli.

- Korduvalt nimesid oli 20, neist 14-ga saavutati kontakt.
- 17 noorega ei õnnestunud ühendust saada – enamasti uuendamata või aegunud kontaktandmete tõttu.
- 4 noort soovisid tuge:
- 1 noor asus õppima,
- 3 noort vajasid abi töö- või praktika-koha leidmisel ning lapsehoolduspuhkuselt naasmisel.

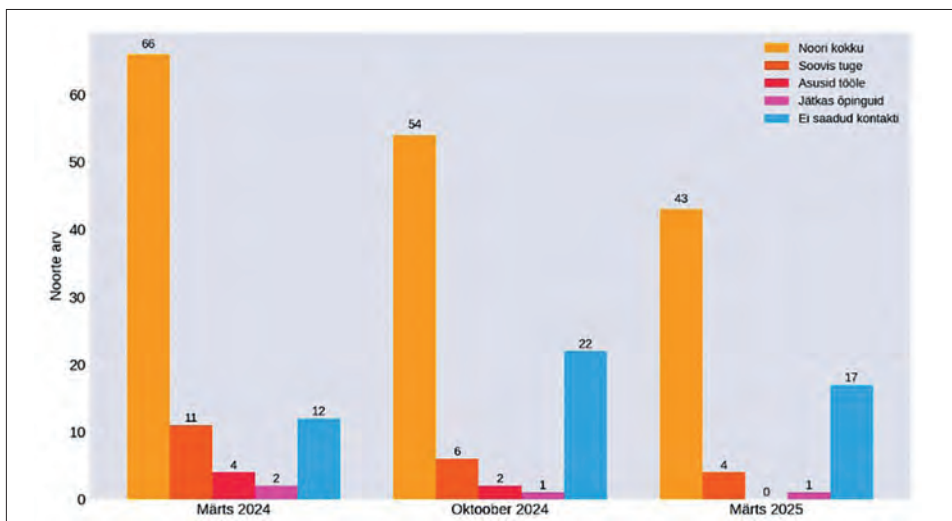
Üldarvu langust selgitab eelkõige see, et seireandmeid on põhjalikult analüüsitud ning noortega on tehtud aktiivset kontaktiotsingut. Võimalikult paljudelt noortelt on saadud otsene tagasiside – see võimaldas täpsustada nende staatust ning vajadusel eemaldada nad nimekirjast.

Andmestiku järjepidev korrastamine läbi noorte kaasamise ning ennetav koostöö erinevate partneritega (nt koolid, politsei, tugispetsialistid) on võimaldanud mitte ainult paremini mõista noorte olukorda, vaid ka õigel ajal ja moel tuge pakkuda. Kuigi numbrite põhjal oli esimese seire järel “jah” vastanud rohkem, siis üheks põhjuseks saab lugeda seda, et mitmed noored jõudsid vajaliku toeni enne NEET staatusesse jõudmist, mis näitab tehtud ennetustöö efektiivsust.

Tugi esimesteks sammudeks

Noorte heaolu spetsialisti põhiline ülesanne on toetada esimesi samme iseseisvumisel. Tuleb märkida, et osad noored jõuavad seiresse mitu korda ja see on täiesti normaalne. Töökohti vahetatakse ja koole lõpetatakse. Jätkutugi kestab iga noorega vähemalt kuus kuud, et ta saaks vajadusel tuge kohe, kui tal tekib mure.

Näiteks on ühe noore puhul koostöö kestnud aasta aega ning õppima asub ta alles käesoleval sügisel. Protsess saab toimida ainult noore vajadusi silmas pidades – vahel tuleb alustada baasvajaduste täitmisest või vaimse tervise toetamisest,

NEET-noorte STAR seired Saku vallas 2024–2025. NEET on rahvusvaheliselt tuntud termin, mis viitab noortele, kes ei ole hõivatud ei hariduses, tööturul ega osale ka koolitustel.

et noor oleks võimeline koolis või tööl edukalt toime tulema.

Mõned väljavõtted noorte tagasisidest:

„Kohtumiste atmosfäär on väga rõõmus ja see aitab kõigele kaasa.“

„Mulle meeldib Elisabethi iseloom, kiire reageerimine, ta oskab seletada, aidata ja teeb tema usaldamise lihtsaks.“

Võttesõnaks on ennetustöö

2024–2025. aasta seireandmed annavad vaid ühe killu noorte olukorrast, kuid see ei ole tervikpilt. Selge on see, et ennetamine on alati lihtsam kui tagajärgedega tegelemine. Minu jaoks on oluline, et läbi koostöö koolide, lastekaitse ja politseiga jõuaksid minu lauale võimalikult vara noored, kes on kõrvalejäämise riskis. Varasem kokkupuude noorega aitab olukorda ümber pöörata. Kui noor jõuab minuni peale koolist välja kukkumist, siis on see juba tulekahju kustutamine. Kahjuks saan tuua mitu näidet, kus noor oleks varasema abi korral õpinguid jätkanud.

Lisaks seirele ja ennetustööle

Suure hulga NEET-noortest moodustavad „nähtamatud“ noored, kes mingil põhjusel nimekirja ei ilmu. Näiteks on nad kuskil kooli nimekirjas, kuid tegelikult koolis ei käi. Seda juhtub tihti täiskasvanu- ja e-õppes olles, kuna vastutus on noorel õppijal, kes ei pruugi nii suureks vastutuseks valmis olla.

Pärast nõustamist kommenteeris üks noor: „Sain motivatsiooni juurde, sest keegi on nii õnnelik minu üle.“

Toon näite õpilasest, kelle isa oli mures, et 10. klassi lõpetamine on kaks aastat aega võtnud. Eelmise kooli sotsiaalpedagoogi suunamisel pöörduti minu juurde. Läbi kohtumiste sai noor aru, mis teda tagasi hoidis. Tutvusime kõikide valikutega ning ta leidis uue sobivama kooli, kus alustab õpinguid juba kontaktõppes. See on hea näide, kuidas lapsevanem märkas, otsis abi ja sotsiaalpedagoog teadis, kelle juurde saab vallasiseselt noort täiskasvanut suunata.

„Nähtamatuna“ Töötukassas ja mujal

„Nähtamatuid“ noori on paraku veelgi. Näiteks ei ilmu nimekirja noored, kes on end Töötukassas arvele võtnud, aga võivad tuge vajada. Lisaks jäävad

märkamata puuduva töövõimega noored ja ka alla 1,5-aastaste lastega kodus olevad emad.

Siinkohal on oluline koostöö erinevate partneritega. Näiteks toovad lastekaitsetöötajad osa noori minuga kontakti juba enne nende 18-aastaseks saamist, vähendades sellega riski, et nad täiskasvanuikka jõudes üksi jäävad.

Koostöö eri osapooltega

Minu ülesanneteks on ka aruandlus ja üldise süsteemi väljatöötamine, et kogu protsess toimiks ladusalt ja efektiivselt. Töötan tihedalt koos erinevate osapooltega – haridusasutuste juhtide, klassijuhatajate, tugimeeskondade, politsei ja Töötukassaga. Koostöö laiema võrgustikuga toimub jooksvalt töö käigus, küll aga käib tihe suhtlus Saku valla noorte heaoluvõrgustikuga, mille esimese kohtumise korraldasin 2024. aasta kevadel.

Noorte heaoluvõrgustiku kohtumised

„Noorte heaoluvõrgustiku liikmena olen saanud kaasa rääkida olulistes noori puudutavates teemades ning jagada oma ideid ja kogemusi ning palju olulisem on see, et olen saanud parema ülevaate meie valla noortest, nende erinevustest ja kuidas neid, kel tuge vaja, aidatakse,“ rääkis üks osaleja.

Meie tiim on läbi aasta kasvanud 15-liikmeliseks. Saku Gümnaasiumist: õpilasnõustaja, psühholoog ja sotsiaalpedagoog. Kurtina Koolist HEVKO (haridusliku erivajaduse koordinaator), sotsiaalpedagoog ja psühholoog. Noortekeskusest juhataja ja noorsootöötaja. Vallast haridus- ja kultuuri-teenistuse juht, lastekaitse peaspetsialist,

hariduse peaspetsialist ning noorte heaolu spetsialist. Saku Tervisekeskusest vaimse tervise öde ja politseid esindab piirkonnapolitseinik. Kajamaa Kooli esindavad HEVKO ja sotsiaalpedagoog. Võrgustikukohtumised toimuvad kord kuus, kus minu põhiliseks eesmärgiks on meeskonnatunde tekitamine, teineteise toetamine ning keeruliste juhtumite kui ka edulugude lauda toomine.

Üldjuhul algab kohtumine teineteise kuulamisega ja olulise info jagamisega (nt tulevased muudatused või muud korralduslikud teemad), teises pooles tulevad arutlusele juhtumid, mis on parasjagu kõige aktuaalsemad.

Mõned arvamused:

„Kogemus on olnud suurepärane – inimesed, kes on kaasatud võrgustikku, on alati mõttega kaasas ning iga kord on tekkinud peale kohtumisi murede lahendamiseks väärskeid ideid.“

„Meie koostöö võti on avatud suhtlus, usaldus ja ühine eesmärk noorte heaolu parandada.“

Sügisel jätkub koostöö uue hooga ning oleme põnevateks väljakutseteks valmis.

Kui vajad ise tuge või märkad kedagi, kes seda vajab, siis võta julgelt ühendust!

elisabeth.gross@sakuvald.ee

Tel 5878 8850

Saku Noorte Heaolu Spetsialist

@noorteheaoluspetsialist

Ennetamine, koostöö ja mõtete vahetamine on võtmeküsimused.

Fotod: erakogu

Vallavalitsuse korraldused

MERILIN PIIRALU | toimetaja

29. juuli

- Kehtestati alates 15. augustist 2025 üürihinnad Saku valla haridus-asutustes.
- Anti Nikulin Circus OÜ-le avaliku ürituse korraldamise luba 02.–03.08.2025 ürituse „Tõeline tsirkus“ korraldamiseks Sakus Teaduse 3a haljasalal.
- Otsustati anda sotsiaalteenusena isiku kasutusse eluruum kuni 31.12.2025 aadressil Tallinna mnt 1a, Saku alevik.
- Otsustati toetada peret kaheksa teraapiaseansi kulude katmisel. Pere ise tasub kahe teraapiaseansi eest.
- Otsustati kompenseerida lapsele osaliselt psühholoogilise nõustamise 10 kohtumise kulu summas 600 eurot. Ülejäänud summa (250 eurot) tasub lapsevanem.
- Määrati valla elanikule muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Otsustati muuta alates 01.09.2025 Saku Päevakeskuse poolt osutatava sotsiaaltransporditeenuse hinda.
- Otsustati kompenseerida raske puudega lapse toetava teraapia teenuse osutamine.
- Otsustati osutada raske puudega lapsele tugiisikuteenust koolis ning väljaspool haridusasutust perioodil 01.08.–31.12.2025, mahus 40 tundi nädalas.
- Anti MTÜ-le Sakukad õigus paigaldada 01.08.–23.08.2025 4 m² suurune reklaambänner Saku alevikus Tallinna mnt 10 staadioni piirdeaia külge.
- Anti projekteerimistingimused aiama ja laiendamise ehitusprojekti koostamiseks Vesiheina tee 10, Metsanurme küla; üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Ojapõllu, Kajamaa küla; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks

Talve tee 21, Üksnurme küla ning üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tähva, Üksnurme küla.

- Määrati munitsipaalomandisse antava Metsanurme külas asuva katastriüksuse Annekese põik 1a koha-aadressiks Harju maakond, Saku vald, Metsanurme küla, Kraaviserva ja maa kasutamise sihtotstarbeks sihtotstarbeta maa 100%.
- Seati sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Saku valla omandis olevale kinnistule Kullipesa tee, Tammemäe küla madalpinge maakaabelliini talumise kohustuse kehtestamiseks.
- Otsustati omandada vara tasuta omandamise teel likvideerimisel oleva Aiandusühistu Kiisa omandis olev kinnistu registriosa numbriga 12869302, mis koosneb üheksast katastriüksusest.
- Nõustuti Männiku XIX keskkonnala tingimuse muutmisega.
- Esitati Keskkonnaametile arvamuse Männiku VIII liivakarjääri keskkonnala muutmise taotlusele koostatud keskkonnamõju eelhindangu ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõule.

5. august

- Anti MTÜ-le Sakukad luba 23.08.2025 kell 10–17 toimuva avaliku ürituse „Saku aleviku kohvikutepäev“ korraldamiseks.
- Otsustati eraldada MTÜ Turvaline Saku projektile „Välitoitlustuse varustuse täiendamine vallaelanike toitlustamiseks kriisi- ja tavaolukorras“ kaasfinantseerimise toetust 369 eurot.
- Saadi ülevaade juulis väljastatud kasutuslubadest, kokku anti 14 kasutusluba.

12. august

- Otsustati anda luba GoTrack OÜ-le raudtee hooldetöödest kaasneva ülemäärase müra tekitamiseks argipäevade öödel kestusega 12.08 kell 23.30 kuni 30.09 kell 5.30 Männiku tee 145 // Tallinn-Lelle 9,8–27,4 km, Saku vald, Männiku küla.
- Anti nõusolek Kirdalu külas asuva katastriüksuse Uus-Kõrnomaa jagamiseks.
- Otsustati seada Metsanurme külas asuva Vana-Karu katastriüksuse jagamisel moodustatavatele katastriüksustele Karumetsa ja Karunurme kinnistusraamatusse kantud hoidumisservituut, mille sisuks on kinnisasja igakordse omaniku kohustus mitte alustada kinnisasjal ehitustegevust. Hoidumisservituudi seadmise tingimusel antakse nõusolek katastriüksuse Vana-Karu jagamiseks.
- Anti nõusolek Rahula külas asuva katastriüksuse Vingissaare jagamiseks.
- Anti OÜ-le Raina Grupp õigus 08.08.–10.10.2025 reklaami paigaldamiseks Kasemetsa külas Uus-Vesiroosi tee 2 piirdeaia külge.
- Otsustati tasuda isiku tuhostamiskulud summas 702 eurot, mis 250 euro ulatuses kaetakse matuse-toetuse arvelt.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel
www.sakuvald.ee/dokumendiregister1

OLULISED NUMBRID

Hädaabinumber (kiirabi, pääste, politsei)	112
Perearsti nõuandeliin	1220
Volitatud loomaarst	504 1060

Piirkonnapolitseinik Enely Meho	5887 1994
Piirkonnapolitseinik Kätlin Murre	5855 7455
Vastuvõtt kokkuleppel	

DETAILPLANEERING

Saku Vallavalitsuse 12.08.2025 korraldusega nr 424 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine (KSH) Saku valla Juuliku küla **Juuliku tee 3 maaüksusel ja lähialal**.

DP koostamise eesmärk on Juuliku tee 3 maaüksuse jagamine äri- ja tootmismaa ning transpordimaa

kruntideks ning ehitusõiguse määramine äri- ja tootmishoonete ehitamiseks. Lisaks antakse DP-ga tehnovõrkude ja rajatiste, heakorrastuse, avaliku ruumi, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtteline lahendus. Juurdepääs alale on Juuliku teelt. Planeeritud ala suurus on ca 10,9 ha.

Koostatav DP vastab Saku valla üldplaneeringule. KSH eelhinnangule

tuginedes ei ole KSH algatamine vajalik.

DP algatamise hetkeks kogutud info põhjal ei ole vaja DP koostamise käigus teha täiendavaid uuringuid.

Algatamise korralduse ja lisadega on võimalik tutvuda geoinfosüsteemis EVALD, Saku valla kodulehel ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses, Juubelitammede tee 15, Saku.

MTT projekti- ja üksikisikutoetuse taotlus tuleb esitada hiljemalt 1. septembril

HELE-MALL KINK | arendusspetsialist

1. september on mittetulundusliku tegevuse (MTT) projekti- ja üksikisikutoetuse taotluste esitamise tähtaeg.

Taotlus tuleb esitada Saku valla veebilehel e-teeninduse keskkonnas www.sakuvald.ee/mittetulunduslik-tegevus

Projektitoetust saab taotleda Saku vallas tegutsev mittetulundusühing, seltsing, sihtasutus või üksikisik. Tegevused peavad olema suunatud Saku valla elanikele elukeskkonna, turvalisuse, keskkonnakaitse, spordi,

noorsootöö, kultuuri, hariduse, sotsiaaltöö, tervise ja külaliikumise edendamiseks.

Üksikisiku toetust on õigus taotleda füüsilisel isikul, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel toetuse taotlemisele eelneva aasta 31. detsembri seisuga Saku vald.

Üksikisikut toetatakse spordivaldkonnas siseriiklikel ja rahvusvahelistel võistlustel, sh tiitlivõistlustel ja treeninglaagrites osalemist; kultuurivaldkonnas

kultuurialast eneseteostust, osalemist konkurssidel ja festivalidel.

Eelpool nimetatud tegevused peavad olema elluviidavad ajavahemikul 1. september 2025 kuni 31. märts 2026.

Projektitoetuse info ja nõustamine arendusspetsialist Hele-Mall Kink e-postil helemall.kink@sakuvald.ee või telefonil 528 7877.

Üksikisikutoetuse info ja nõustamine haridusspetsialist Jelizaveta Lauri e-postil jelizaveta.lauri@sakuvald.ee või tel 671 2437.

SAKU VALLA ARENGUKAVA 2025-2035			
avalik arutelu 25. augustil 2025 kell 17 Saku vallamajas			
Ettepanekud palume esitada 1. septembriks 2025 saku@sakuvald.ee või Juubelitammede tee 15, Saku alevik			

Vanemate avatud vestlusring laste koolitee toetamiseks

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Augusti lõpus alustab Sakus kooskäimist vanemate avatud vestlusring, kus saab turvalises ja toetavas õhkkonnas jagada kogemusi ja mõtteid laste koolitee toetamise kohta. Kohtumised toimuvad kord kuus kolmapäeviti kuni aasta lõpuni. Esimene kord on juba 27. augustil.

Oodatud on igas vanuses koolilaste vanemad, kellel on tunne, et lapse koolikäimine vajab lisatuge. See võib tähendada, et hommikused minekud on rasked, laps tunneb kooli suhtes vastumeelsust, on varasemalt palju puudunud või vajab õppimiseks ja kohalkäimiseks rohkem julgustust. Samuti on oodatud vanemad, kelle laps on kogenud kooliärevust või -hirmu. Vestlusring sobib nii neile, kelle mure on hetkel aktuaalne, kui ka neile, kes on juba keerulisest olukorrast läbi tulnud ja soovivad oma kogemust jagada.

Vestlusringis juhendab ja toetab psühhosotsiaalne- ja kogemusnõustaja Kairit Lindmäe. Igal kohtumisel on oma teema ja fookus, mis kujunevad osalejate küsimustest ja vajadustest. Arutletakse, jagatakse kogemusi ja õpitakse uusi viise, kuidas lapse kooliteed toetada.

Kairit Lindmäele saabunud tagasiside põhjal on varasemad sarnased grupid andnud vanematele tugeva tunde, et nad ei ole oma mures üksi. Osalejad on väärtustanud võimalust rääkida oma olukorrast, kuulata teiste lahendusi ja saada praktilisi nõuandeid.

Tugigrupi kohtumised toimuvad Sakus, Teaduse 13, kell 18.

- 27. august
- 17. september
- 15. oktoober
- 19. november
- 10. detsember

Üks vestlusring kestab 1,5 tundi. Vestlusringis võib osaleda igal korral või üksikutel kordadel.

Osalemine on tasuta, kuid palume sellest eelnevalt teada anda juhendajale: kairit.lindmae@gmail.com või 5451 2202.

Algab tasuta koolitustesari lastevanematele

MERILIN PIIRSALU | toimetaja

Septembris alustab Saku vald koostöös kõigi valla haridusasutuste ja raamatukoguga tasuta koolitussarjaga, mis on suunatud lastevanematele. Koolitustel saab ammutada uusi teadmisi, omandada praktilisi oskusi ja leida inspiratsiooni igapäevaeluks.

Programm on mitmekesine: teemad ulatuvad lapse arengu toetamisest ja pere igapäevaelu sujuvamaks muutmisest kuni enesearengu ja värske vaatenurkade leidmiseni. Lisaks väärtuslikule teooriale jagatakse ka praktilisi nippe, mida saab kohe ellu rakendada, ning pakutakse võimalust kogemuste vahetamiseks ja üksteiselt õppimiseks. See on suurepärane võimalus astuda hetkeks välja igapäevasest rutiinist, keskenduda endale ja perele ning saada inspiratsiooni ühisest arutelust ja õppimisest.

Koolitussari algab 17. septembril kell 18 Sakus, Kooli tee 1 saalis, kus räägitakse piiride seadmise olulisusest lapse vaimse tervise ja õppimise toetamisel. Piirid pakuvad lapsele turvatunnet, aitavad kujundada häid harjumusi ja loovad selge arusaama ootustest. Õpituba aitab mõista, kuidas kõiki neid elemente armastuse ja järjepidevusega rakendada.

Avakoolituse viib läbi Kajamaa Kooli tugisüsteemide meeskond.

Oktoobris leiab aset järjekordne täiskasvanud õppija nädal, mille raames toimuvad ka lastevanematele sobivad töötoad ja koolitused.

Novembris kutsutakse osalema lasteaias Päikesekild toimuval mängulisel koolitusel „Tundemängud – lapse emotsionaalsete oskuste arendamine“, mida viib läbi mänguterapeut Elsi Medina.

Uue aasta esimeses pooles tulevad jutuks lapse õpioskuste toetamine, reaallainete õppimise abivõtted, lugemishuvi äratamine ning mängu roll lapse arengus.

Maikuisse traditsioonilise keskkonnakuu raames leiab kindlasti põnev tegevust, millel lapsevanemad saavad osaleda ka koos lastega.

Osaleda võib nii ühel kui ka kõigil koolitustel – iga teema pakub väärtuslikke teadmisi ja kogemusi. Kõik koolitused on osalejatele tasuta, kuid vajalik on eelnev registreerimine. Täpsem info ja registreerimislingid lisatakse jooksvalt Saku valla sündmuste kalendrisse koolituse alamlõiku: www.sakuvallakalender.ee/kalender.

Kajamaa Kool asub nüüd Sakus

MERIT UDUSALU | Kajamaa Kooli direktor

Kajamaa Kool alustab uut õppeaastat Saku alevikus aadressil Kooli tee 1, endises gümnaasiumi algklasside majas.

Kolimine on kaasa toonud hulga uusi võimalusi, väljakutseid ja harjumist kõige uuega. Oleme ruumide sisseseadmisega lõpusirgele jõudnud ning 25. augustil ootame oma armsaid õpilasi ja nende vanemaid tutvuma meie uue koolimaja ja koolikorraldusega.

Algaval õppeaastal alustab Kajamaa Koolis taas kaks esimest klassi ning õpilaste arv on rekordiliselt 77.

On suur rõõm, et meid on vastu võetud Liikuma Kutsuva Kooli võrgustikku ning alustame algaval õppeaastal vahvate tegevustega.

Kohtumiseni juba esmaspäeval, 25. augustil ajavahemikul kella 14–16 Kooli tee 1.

Joogiveekraan spordipargis

Saku spordipargis padeliväljakute, väljõusaali ja rannavõrkpalli väljakute vahel töötab nüüd joogiveekraan. Vesi tuleb Saku aleviku joogiveetrassist ning on puhas ja kontrollitud.

Võta treeningule kaasa oma korduvkasutatav veepudel, täida see kraanist ja kosuta end sportimise vahepeal puhta veega!

Registreeru:
kultuur.ee

Grupp 1 18. sept – 26. sept 2025
Kurtina tee 8, Kiisa
Grupp 2 18. sept – 26. sept 2025
Juubelitamme tee 6, Saku

TASUTA! Nutiseadme kasutamine algajale – Sakus ja Kiisal

Koolitaja:
Helin Laane

Kas tunned, et nutitefonis peitub palju kasulikku, aga mõnikord jääb puudu julgusest või teadmistest, et seda kõike katsetada? Tallinna Rahvaülikooli tasuta koolitusel õpid oma telefoni kasutama turvaliselt ja praktiliselt – samm-sammult, väikese grupi toel ja juhendaja abiga.

Registreerumine:
kultuur.ee

Täpsem info:
+372 5887 7165

SOTSIAALTRANSPORDITEENUSTE HINNAMUUTUSED

Saku Vallavalitsus kehtestas alates 1. septembrist 2025 uued sotsiaaltransporditeenuse hinnad. Uued määrad tsoonide kaupa on järgmised:

- ♦ Saku valla sisene sõit 1,5 eurot suund sõitja kohta;
- ♦ I tsoon (kuni 20 km) 3 eurot suund sõitja kohta;
- ♦ II tsoon (kuni 50 km) 5 eurot suund sõitja kohta;
- ♦ III tsoon (üle 50 km) 0,3 eurot kilomeeter ühe sõiduki kohta.

Ühesuunalise sõidu korral arvestatakse sõidukilomeetrite hulka ka sõiduki tühisõit alguspunkti. Ooteaja hinnaks on 3 eurot tund.

Sotsiaaltransporditeenus on mõeldud puudega ja liikumisraskustega inimesele, kes vajab töötamiseks, õppimiseks või avalike teenuste kasutamiseks transporti, kuid kellel puue takistab isikliku või ühissõiduki kasutamist.

Sotsiaaltransporditeenuse esmakordsel taotlemisel tuleb esitada avaldus Saku Vallavalitsusele, kes hindab taotleja vajadusi ning teeb otsuse teenuse määramise või mitte määramise kohta. Teenust osutab Saku Päevakeskus.

Nelja Valla Kogu avab ESF+ taotlusvooru „Sotsiaalse kaitse suurendamine“

ANNELI KIKKAS | meetmete koordinaator, Nelja Valla Kogu

MTÜ Nelja Valla Kogu avab 8.–22. septembrini 2025 taas miniprojektide taotlusvooru. Ootame sinna taotlusi, mis toetavad 55+ elanikkonnale ning 16+ erivajadustega inimestele mõeldud tegevusi, et kaasata neid rohkem kogukonda. Taotlusvooru saavad miniprojekte esitada Nelja Valla Kogu tegevuspiirkonnas toimetavad MTÜ-d, sihtasutused, mikro- ja väikeettevõtted, sh FIE-d.

Toetatavad tegevused on näiteks sündmuste korraldamine, koolituste läbiviimine, toimetulekut säilitavad või parandavad tegevused, nt psühholoogiline nõustamine, omastehooldajate nõustamine ja toetamine või erinevate ühiskonnagruppide sotsiaalse kaasatuse suurendamine – nt võrgustike loomine. Projekte kaasrahastab Euroopa Liit ning toetussummad mahuvad vahemikku 1000–6029 eurot. Projektide toetusmäär on 100%.

Et veenduda ideede ja meetme eesmärkide kokkusobivuses, julgustame pöörduma Nelja Valla Kogu poole, kus tegevmeeskond hea meelega nõustab kõikides küsimustes – www.4kogu.ee või anneli@4kogu.ee

Mitmed varasemate taotlusvoorude projektid on edukalt käivitunud või juba ellu viidud. Toome siinkohal välja ühe projekti, mis toimub hetkel Saku vallas ning millega soovi korral saab ka veel liituda. Tegu on MTÜ Kodukoht Kiisa projektiga „55+ kohtumine Kiisa uues väljõusaalis“.

Projektist räägib lähemalt MTÜ esinaja Irja Tiri:

Mõte kirjutada projekt just füüsilise liikumise toetamiseks grupis ja Kiisa Laulu tänava väljõusaali sihipäraseks kasutamiseks sündis loomulikult – ikka iseenda vajadustest lähtudes. Soov minna trenni, aga mitte üksi, ning unistus sellest, et treener oleks kõrval juhendamas ja toetamas, andsidki ideele tõuke. Olles ise selles vanusegrupis, tundsin selgelt, kui palju tähendaks võimalus liikuda turvalises keskkonnas ja heades kätes.

Lisaks oli mul varasem kokkupuude Kiisa uue spordiväljaku arenguga – olin selle valmimise juures ja tundsin isiklikku vastutust, et see koht hakkaks tõeliselt elama, ka vanemaealiste seas. Väljõusaal on sisustatud küll tagasihoidlikult, kuid professionaalsete vahenditega. Ja just seetõttu on treeneri kohalolek võtmetähtsusega – ta oskab õigesti juhendada, motiveerida ja anda igale osalejale enesekindlust.

Projektirahastus Euroopa Sotsiaalfondi ESF+ programmist võimaldab ellu viia tegevusi, mille kaudu saavad vanemaealised liikuda, õppida ja koos olla. Eesmärk on ühendada inimesed, tuua nad kodudest välja ning julgustada osalema tegevustes, mis noortele ehk loomulikud, aga vanemaealistel juba veidi väljakutsuvad. Toimuvad treeningud, ühised kohtumised, kogemuste jagamine ja mõtestatud koosolemine.

Sihtgrupp ei tormanud kohe kohale –

nagu ikka, võtab algus aega. Kuid need, kes alustasid, on tänaseni pildis ja olnud eeskujuks ka teistele. Just see julgus astuda esimene samm ja jääda käima, on olnud suurim väärtus. Osalejad on rahul – neile meeldib, et on tekkinud oma punt, kellega kohtuda ja liikuda. See on pakkunud rõõmu, tuge ja kuuluvustunnet. Projekti lõppedes plaanin koguda põhjalikumalt tagasisidet, et õppida ja edasi areneda.

Kõige keerulisem on olnud projekti kirjutamine – oma mõtte selgeks ja arusaadavaks vormistamine, nii et ka hindajad mõistaksid selle tegelikku mõju. Mõnikord on keeruline sõnastada, miks just selline lihtne tegevus võib olla elumuutev.

Kogu protsess – alates ideest ja taotlusest kuni tegevuste elluviimiseni – on olnud õpetlik ja väärtuslik. Tõsi, ootasin rohkem huvilisi, aga olen kannatlik – usun, et kui need, kes kohal käivad, räägivad oma kogemustest, leiavad tee ka teised. Olen südamest tänulik ja rahul iga inimese üle, kes liitunud on. Ja kindel plaan on projektiga jätkata – sest see töötab. Koos on lihtsam, tervem ja rõõmsam.

Kirjuta oma projekt!

Nelja Valla Kogu omalt poolt julgustab kõikide ideede korral meie poole pöörduma – anname hea meelega nõu ning oleme väga huvitatud meetme eesmärke toetavate tegevuste projektide toetamisest.

Projekt „55+ kohtumine Kiisa uues väljõusaalis“ sai toetuse Nelja Valla Kogu ESF+ miniprojektide taotlusvoorst.

Foto: erakogu

Tasuta supervisioon omastehooldajatele heaolu tõstmiseks

MADIS PUHM | superviisor

Omastehooldajana tead omast käest, kui palju pühendumist, aega ja energiat nõuab lähedase eest hoolitsemine. See roll võib olla kurnav, mõjutades sinu füüsilist, vaimset ja emotsionaalset heaolu ning sotsiaalset elu. Just sel põhjusel on supervisioon omastehooldajatele eriti väärtuslik tugivorm.

Alustame supervisioonide program-miga, mille käigus toimub viis kohtumist. Grupi suuruseks on kuni 12 inimest.

Grupis saavad osaleda kõik Saku vallas elavad inimesed, kes kannavad hoolt vanemaealiste elanike eest alates 55. eluaastast või erivajadustega elanike eest alates 16. eluaastast (füüsilise või psüühilise erivajadustega inimesed, kes vajavad kõrvalabi).

Supervisioonide juhendajad Rave Puhm ja Madis Puhm.

Fotod: erakogu

Supervisioon aitab:

- Ennetada läbipõlemist: õppida märkama väsimuse ja stressi märke ning leidma viise nende leevendamiseks.
- Suurendada sotsiaalset kaasatust: tunda end osana mõistvast ja toetavast grupist.
- Tugevdada oma enesehinnangut ja leida uut energiat.
- Pakkuda kvaliteetsemat hoolitsust: kui Sinu ressursid on toetatud, suudad pakkuda veelgi paremat hoolitsust oma lähedasele.
- Tasakaalustada hooldustööd oma muu eluga: leida viise, kuidas ühendada hooldamine oma isikliku elu ja kohustustega.

- Mõista oma tundeid: turvalises keskkonnas on võimalik analüüsida ja mõtestada oma tundeid, mis on seotud lähedase hooldamisega.

Supervisioone juhendavad:

Rave Puhm, superviisor, loovterapeut, perenõustaja, Eesti Supervisiooni ja Coachingu Ühingu liige.

Madis Puhm: superviisor, Eesti Supervisiooni ja Coachingu Ühingu liige.

Kohtumised toimuvad Saku Päevakeskuses (Juubelitamme tee 6, Saku) alates 23. septembrist igal teisil teisipäeval kell 17.30–20.00. Kokku toimub viis kohtumist – 23.09, 7.10, 21.10, 4.11 ja 18.11

Lisainfo ja registreerimine:

info@loovusmaja.ee või 522 1127
Madis Puhm

Palun andke endast märku ka juhul, kui konkreetne kuupäev või aeg ei sobi, aga huvi osaleda on.

Projekti rahastatakse ESF+ toetusmeetme „Sotsiaalse kaitse suurendamine“ raames.

NELJA VALLA KOGU

Petturid esinevad Tervisekassa töötajatena

Saku Sõnumid

Tervisekassa tuletab meelde, et inimeste poole pöörduvad nii eesti kui ka vene keeles nii telefoni kui ka kirja teel ennast mõne konkreetse Tervisekassa töötajana tutvustavad petturid. Kelmid küsivad PIN-koode, dokumendi numbrit või levitavad e-posti teel pahavara.

Üldjuhul helistavad kelmid inimestele pakkudes neile soodsa-mat visiiditasu, soodusravimite hüvi-tamist või küsivad töövoimetus- või

hambaravihüvitise ülejäägi maksmiseks täiendavaid andmeid. Aina enam levib juhtumeid, kus mõne konkreetse Tervisekassa töötaja identiteedi all esi-nevad petturid teavad ka inimese isiku-koodi, mille nad on saanud teada töö-näoliselt äriregistrist, kui inimese nimele on registreeritud mõni ettevõte.

Tervisekassa soovib kõigil Eesti inimestel olla valvas ja oma isiklikke andmeid mitte kunagi telefoni ega kirja teel jagada. Tervisekassa töötajad ei võta

inimestega omal algatusel ühendust ega küsi nende dokumendi numbrit, PIN-koode või muid isikuandmeid.

Kõige olulisem on meelde jätta, et sõltumata pöördumise sisust ei tee Tervisekassa inimestele kõne-sid ega saada kirju, kus palutakse dokumendi numbrit ja PIN-koode. Ole tähelepanelik, sest turvalisus algab Sinust! Kui siiski langed petu-skeemi ohvriks, siis tuleb pöörduda politseisse.

Saku – koolirahu vald õppeaastal 2025/2026

Lastekaitse Liit

Sel aastal rändab Koolirahu tiitel kolme tugeva kandidaadi seast Saku valda. Tiitel saabub vallale esmakordselt ja ühendab Saku Gümnaasiumi, Kurtna Kooli ja Kajamaa Kooli kogukonnad ühise eesmärgi nimel: hoida koolid sõbralike ja turvaliste kohtadena kõigile õpilastele. Koolirahu kuulutatakse välja 1. septembril Saku Gümnaasiumi uue õppehoone juures piduliku teadmispäeva avatseremooniaga.

Koolirahu on üle Eesti välja kuulutatud alates aastast 1999. Igaks õppeaastaks valitakse tiitlikandjaks üks linn või vald, kus 1. septembril toimub pidulik koolirahu väljakuulutamise tseremoonia. Alates 2008. aastast tegeleb liikumise eestvedamisega MTÜ Lastekaitse Liit. Koostööpartneritena on kaasatud Haridus- ja Teadusministeerium, Eesti Õpilasesinduste Liit, MTÜ NÜ

TORE, Integratsiooni Sihtasutus, SA Kiusamisvaba Kool, MTÜ Vaikuseminutid ning viimastel aastatel on liikumisega ühinenud MTÜ Lastekaitse Liidu programm „Kiusamisest vabaks!“ ja projekt „Targalt internetis“.

Saku vald paistis silma oma teadliku ja järjepideva tööga õpilaste heaolu nimel ning selgete plaanidega seda väärtust ka tulevikus hoida ja tugevdada.

Lapse õiguste saadik ja žürii liige Marta Männiste rõhutab, et tiitli mõju ulatub palju kaugemale kui ainult koolimaja seinte vahele: „Koolirahu tagamine on oluline, et õpilased saaksid nautida koolikeskkonda ning oleksid motiveeritud koolis käima. Kool on paik, kus õpitakse palju enam kui ainult keemiat ja matemaatikat – siin arenevad ka kõik sotsiaalsed oskused. Kui õpilasel on koolis hea olla, viib ta selle heaolu endaga kaasa

koju, tööle ja igasse paika, kuhu ta oma eluteel satub.“

Saku vallavanem Marti Rehema näeb Koolirahu tiitlis võimalust tugevdada kogukonna ühtsust ja turvalisust ning tõsta esile koostööd, mis aitab igal lapsel end koolis hästi tunda.

„Koolirahu aitab kaasa terve kogukonna turvalisele keskkonnale. Julgustame inimesi rohkem märkama, vajadusel seksuma ja abi otsima. Oluline on tõsta esikohale koostööne suhe pere ja kooli vahel. Lapsed on meie tulevik ja nende kaudu jõuame kodudesse, et ka seal üksteist ja kogukonda austatakse,“ sõnas Rehema.

Varasematel aastatel on koolirahu välja kuulutatud Tallinnas, Tartus, Põltsamaal, Viljandis, Valgas, Narvas, Pärnus, Põlvas, Elvas, Jõgeval, Sillamäel, Kuressaares, Türil, Hiiumaal, Võrus, Keilas, Paldiskis, Toilas ning eelmisel õppeaastal Rakveres.

KOOLIALGUSE RONGKÄIK ON SEL AASTAL ERILINE

1. septembril tähistame uut kooliaastat natuke teistmoodi. Traditsiooniline rongkäik algab kell 12 ikka Tallinna mnt 10. Sel korral kõnnitakse koos Traani tee 1 kooli- ja spordikompleksi staadionile, kus toimub avaaktus, kuulutatakse välja üle-eestiline koolirahu ja avatakse pidulikult uus Saku Gümnaasiumi koolimaja.

Rongkäigus ja koolirahu väljakuulutamisel osalevad kõigi Saku valla koolide õpilased ja õpetajad.

Kõik on oodatud rongkäigule kaasa elama!

Foto: Annika Kubja

KÕIK HUUVILISED ON OODATUD UUDISTAMA SAKU VALLA UUT KOOLI- JA SPORDIKOMPLEKSI

Teisipäevast reedeni, 2.–5. septembril algusega kell 16 ja 18 toimuvad kõigile huvilistele Traani tee 1 asuva Saku Gümnaasiumi koolimaja ja spordikompleksi tutvustavad ekskursioonid.

Üks tuur kestab ligikaudu 1,5 tundi.

Palun anna meile oma tulekust teada, registreerudes läbi QR-koodi või helistades 671 2431.

Foto: Sten Lugna

Mida teha, kui kraanist ei tule vett?

VERONIKA LAAKSO | MTÜ Turvaline Saku, Naiskodukaitse Saku jaoskond

Viimasel ajal on ilmataat olnud vihmaveega helde, ent mida teha siis, kui kraanist vett enam ei tule ja taevaluugid on samuti kinni. Kõige sagedasem põhjus, miks veevarustus katkeb, on elektrikatkestus. Kõige haavatavamad selles olukorras on eramute omanikud, kelle kaevud töötavad elektripumba abil.

Pikimaid elektrikatkestusi pakub meile tavaliselt tormine ilm. **Elektrikatkestuste kohta näed infot leheküljel:** <https://elektrilevi.ee/et/katkestused/katkestuste-kaart>, kus on kirjas ka katkestuse prognoositav lõppaeg. Ööpäevaringset informatsiooni saab rikketelefoni numbril 1343.

Kodus võiks olemas olla esmane veevaru

Ühe inimese ööpäevane veevajadus on arvestuslikult kolm liitrit – kaks joomiseks ja üks toiduvalmistamiseks. Arvestage vee varumisel kogu pere vajadustega ja ärge unustage lemmikloomi. Näiteks kui sul on neljaliikmeline pere ja kaks suurt koera, kulub sul ainuüksi inimeste jaoks 12 liitrit vett ööpäevas.

Pakendatud vee puhul on oluline jälgida säilivuskuupäeva ja säilitamise nõudeid (mh kaitsta vett päikesevalguse eest). Enne oodatavat tormi on soovitatav varuda kraanivett puhastesse nõudesse. Hea oleks, kui oleks olemas tühi kanister, mis võimaldab varuda suuremas koguses vett ning mida on mugav täita ja vajadusel kaasa võtta.

Ei tasu unustada, et tavaline joogivesi on ka veeboileri paagis ning tualetipoti loputuskastis (ära kasuta, kui sinna on lisatud keemilist loputusainet).

Alternatiivsed veeallikad

- ♦ Kaardista, kus on sinu lähimad joogivee saamise võimalused;
- ♦ naabrid, kel on võimalik saada kaevust vett ilma elektrita;
- ♦ generaatori kasutamise võimalus (endal või tuttavate kaudu);
- ♦ lähimate looduslike allikate asukohad <https://allikad.info/>.

Vett on võimalik ka puhastada

Kui kasutad looduslikust veekogust võetud vett, lase sel esmalt settida, et raskemad osakesed vajuksid põhja. Seejärel kurna pealmine selginenud veekiht läbi tiheda riide või kohvifiltri ning keeda tugeval tulel (intensiivsed mullid) vähemalt üks minut.

Looduslikest vahenditest võib ka ise veefiltri teha, kasutades näiteks marlit, turvast, puusütt ja kivikesi. Täpsemaid juhiseid vaata internetist. Kui soovid aga mugavamalt läbi ajada, siis matkapoodides pakutakse erinevaid filtrerimisvõimalusega tooteid. Mitmed neist suudavad puhastada kuni 4000 liitrit reostunud vett, eemaldades vähemalt 99,9999% vees levivatest bakteritest, 99,9% parasiitidest ja 99,999% mikroplastist. Samuti võib kasutada veepuhastustablette.

Näide erinevatest veepuhastusvahenditest.

Foto: Veronika Laakso

Kui kasutad ühisveevärgi teenust

Saku valla kodulehelt www.sakuvald.ee/kriis saab teada, et pikemaajalise elektrikatkestuse korral ei ole ühisveevärgi teenus pidevalt kättesaadav, vaid seda pakutakse perioodiliselt – kahe kuni kolme tunni kaupa. Veevarustust suudetakse tagada pikemalt, kuid takistuseks saab reovee ärajuhtimise võimekus.

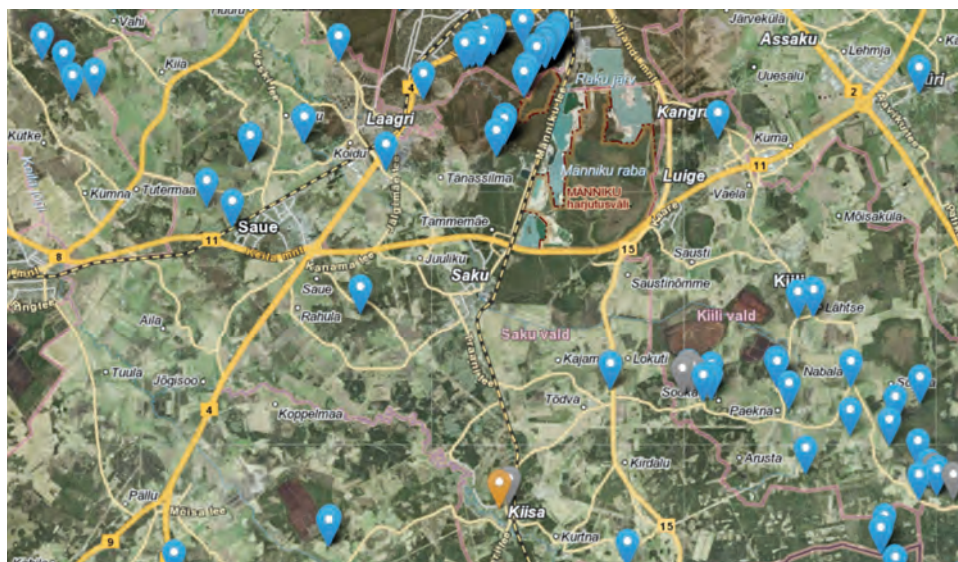
Olemasolevate generaatoritega on võimalik graafiku alusel sõita erinevate objektide juurde ning varustada asulaid paari tunni kaupa veega. Inimestel on võimalik vett varuda oma anumatesse, arvestades asjaoluga, et vesi ei ole pidevalt kättesaadav.

Siinkohal soovitame siiski ka alternatiivsete veeallikate peale mõelda, sest suuremate tuiskude ja tormidega ei pruugi kõik teed olla alati läbitavad.

Mõttele tegevusplaani läbi:

- ♦ kuidas pikk veekatkestus sinu igapäevaelu mõjutaks
- ♦ kui palju vajab ööpäevas vett sinu pere, sh loomad
- ♦ hoia kodus veevaru ja anumaid kraanivee või loodusliku vee varumiseks
- ♦ tea, kus asuvad alternatiivsed vee saamise võimalused
- ♦ millised veepuhastusvõimalused võiksid kodus olla
- ♦ kuidas saad infot valla poolt korraldatava veega varustamise kohta
- ♦ millal kasutada alternatiivset elukohta, nt maakodu

Valmista plaan ette juba täna – vee olemasolu kriisi ajal ei ole luksus, vaid esmavajadus.

Lähimad allikad. Kaart: <https://allikad.info/springs>

Eesti Saku – Jaapani Saku noortevahetuse suvelaager

KELLY-MARGARET PERLIN | Saku Valla Noortekeskus

Saku Valla Noortekeskuse töötajad Kelly-Margaret Perlin ja Georg Martin Siemann ning Saku valla kaheksa noort võõrustasid juuli lõpus ning augusti alguses kaheksat noort ning kolme juhendajat Saku linnast Jaapanist.

Suvelaager kestis viis päeva. Esimestel laagri päevadel ööbisid kõik koos Paekalda puhkekeskuses ning ülejäänud nädalal viibisid külalised peremajutuses.

Esimesed kaks päeva möödusid Paekalda puhkekeskuses, kus eesmärgiks oli noored üksteisega suhtlema saada. Noored tutvustasid üksteisele oma kodumaa traditsioone, toite ja mängu. Populaarseks osutus Jaapani mäng „Drauma-Sanga-Koronda“, mis oli meie noorte sõnul koostus Eesti mängudest „Heeringas-Heeringas“ ning „Mädamuna“. Kultuuriõhtult ei puudunud traditsioonilised snäkid. Külalised said proovida head ja paremat Eesti toidulaualt, isegi kalja. Meie noortele maitsesid kõige rohkem Jaapani magusad snäkid.

Väga tore oli raftimatk Rummu karjääris, kus kristallselges vees vaadati veealuseid puid ning kõige lõpuks roniti Rummu aherainemäe tippu. See oli seiklus, mis jäi meie külalistele kindlasti meelde.

Kolmandal päeval külastasime Jaapani Suursaatkonda, avastasime Bastionikäike ja Raidkivimuuseumit koos Kiek in de Köki kindlusmuuseumi kaitsetornidega, lisaks jalutasime mööda Tallinna vanalinna. Päev lõppes sellega, et külalised veetsid öhtu peremajutuses ning juhendajad kohtusid valla juhi, Kurtna Kooli

Kabe Saku noored veetsid koos tihedat tegevust ja huvitavaid kohtumisi pakkunud aja.

ning Saku Gümnaasiumi direktoritega pidulikult õhtusöögil.

Neljandal päeval tutvuti Saku Gümnaasiumi uue koolihoonega ning Saku Vallavalitsusega. Lõunaks suunduti Viikingite külla, et saada osa viikingite teolttuleku söömingust. Traditsiooniline toit meenutas kõigile jõululauda. Päevakavva mahtus veel Kadrioru pargi Jaapani aia külastus koos kunstimuuseumiga.

Viimasel päeval oli külalistel võimalus veeta päev Eesti peredes. Noored külastasid erinevaid põnevaid kohti. Külalistega käidi loomaaias, teletornis, rabades, Jägala joal ning erinevates kohtades sisseoste tegemas.

Päev lõppes Kurtna Koolis, kus tänusõnad said öelda vallavanem Marti Rehema ja noortekeskuse juht Heleni Puuorg. Samuti jagati külalistele toredaid

kingitusi. Suvelaagri nädal lõppes tantsu, laulu ja toiduga.

Kokkuvõttes jäid nii meie noored kui ka külalised noortevahetusega väga rahule. Vaatamata keelebarjäärile said kõik omavahel suheldud ning oli noori, kellel tekkis lähedasi sõprussuhteid ning hüvastijätmine lõppes pisaratega. Õnneks külastame meie juba oktoobris Jaapanit ning Saku linna.

Noortevahetuse näol on tegemist sõpruslinnade vahelise koostööprojektiga. Saku vallal on sõpruslinn Jaapanis, mille nimi on samuti Saku. Noorteprojekti raames kohtuvad Eesti ja Jaapani noored kaks korda aastas, sügisel ja suvel. Jaapani klubi toimub asutustevahelise koostöö alusel, milles löövad kaasa Saku Valla Noortekeskus, Kurtna Kool, Saku Gümnaasium ja Saku Vallavalitsus.

Raftimatk Rummu karjääris.

Fotod: erakogu

Mis on inimene? Sügisel algab uus leerikursus Sakus

ARIEL SÜVARI | Saku koguduse õpetaja

Saku kirik pakub palju: siin võib otsida vastuseid tõsistele küsimustele, osaleda huvitegevuses või nautida kultuuri.

Foto: Merilin Piirsalu

Sakus, Pähklmäe serval, seisab heledates toonides modernne kirik, mille katuselt peegeldavad kelmikad päikesepaneelid ja kust aeg-ajalt kostab sügavaid mõtlikke kellalööke. Need tuletavad meelde aja kulgu – seda, et elus on midagi enamat kui argirutiin ja kohustused. Justkui vaikne kutse. Nagu on kirjutanud Doris Kareva ning viisistanud Pärt Uusberg: Mis on inimene? Kas ingli vari? Või igatsushüüd hingeühtsuse poole?

Varem või hiljem jõuame me kõik elus punkti, kus küsime tõsisemaid küsimusi. Need võivad esile kerkida rõõmsates muutustes – nagu täiskasvanuks saamine, abiellumine või lapse sünd – või keerulistes olukordades: kaotusvalu, haigus või sisemine tühjushetk. Kes ma olen? Miks ma olen? Kas see kõik on juhus?

Nojah, kui küsimus on millessegi uskumisest, siis kipume liiga kiiresti otsustama, et usk on igapäevase isikliku asi. Raske on vastu vaielda. Ent samasugust mõttekäiku ei evi me näiteks matemaatikas või loodusteadustes, kus ju ka igaüks põhimõtteliselt omab oma kogemust. Enne, kui ise hakata leiutama, on vahest hea uurida, millised on varasemad kogemused.

Käesolev aasta on raamatuaasta, mille juhtmõtteks on: *rahvas algab raamatust*. Mugavalt unustame tsitaadi alguse: *kiri algab kirikust*. See ei ole vaid poeetiline liialdus – see on ajalooline fakt. Meie

kirjakeel, kultuur ja ehk ka iseseisev riik on suurel määral kasvanud välja soovist, et igaüks saaks isiklikult Jumalat tundma õppida ning see eeldas lugemisoskust. Võrreldes paljude rahvastega, kellel ei ole olnud oma piiblit ega keelt, oleme olnud õnnistatud.

Ja isegi, kui sa kõigega ei nõustu, siis ometi on oluline tunda oma juuri, mõista oma esivanemaid, kes pidasid usku ja suhet Jumalaga oluliseks. Paratamatult on kogu Lääne-Euroopa kultuur juurdunud kaks aastatuhat tagasi asetleidnud sündmusel. Meeldib see meile või mitte.

Sügisest algab Saku koguduses uus leerikursus (mõiste tuleneb saksakeelsest sõnast *lernen* ehk õppima), kus järgnevate kuude jooksul mõtleme natuke just nendele teemadele: kas või kes on Jumal, kas ta on halli habemega taat pilve pealt, kes sõrmitseb lüürat? Mida kirjutatakse Piiblis – raamatus, mis on ajahambale vastu pidanud ja andnud meie esivanematele tuge ja julgust? Mida tehakse kirikus? Kas Jumal on jogurtiautomaat: piisab vaid palvetamisest? Või äkki peab kõik hea välja teenima (äkki oled sinagi küsinud: mis kurja ma olen teinud, et mul nii halvasti läks)? Kuidas minna edasi siis, kui mu elu on ummikus? Kas usk on pelgalt nõrkadele?

Ma ei julge lubada, et leerikursuse lõppedes oled saanud vastuse kõigile elu suurtele küsimustele. See saab

olema pigem nagu tähestiku õppimine – võime eristada, näha võimalusi, näha teisi ja õppida tundma ennast ning seda, et me elu siin ei ole kokkusattumuste jada (või nagu Einstein ütles: Jumal ei heida täringuid). Kursus algab 16. septembril ja kokku toimub 11 pooleteisetunnist kohtumist ning üks ühine väljasõit. Täpsema info saamiseks pöörduge kas saku@eelk.ee või otsige infot saku.eelk.ee kodulehelt.

Loomulikult ei ole see veel kõik, mis meie kaunis kirikus aset leiab. Loodetavasti on paljud leidnud tee meeldivatele kontsertidele. Sügisest tuleb aga jälle regulaarselt kokku beebilaul: hea võimalus kõigile väikelaste emadele saada hetkeks välja argisest rutiinist, koos lastega mängida/laulda ning jagada omavahel emadusega seotud rõõme ja muresid.

Sportlikkust ja vaimuvirgutust ühendab ülistusvõimlemine. Kirik on olnud kohaks, kus koos rõõmustatakse ja kurvastatakse. See algab sünniga, jätkub noorukieaga ja pulmadega kuni maise teekonna lõpuni. Ikka otsides tuge üksteiselt ja Loojalt. Loomulikult toimuvad lisaks erinevad ringid, kus uuritakse koos Jumala Sõna, aga ka lihtsalt vesteldakse üksteisega, leides rõõmu, julgustust ja lohutust. See kõik on Saku kogudus, kes soovib olla just Sakus lähemal Jumalale ja lähemal inimestele.

Imelik naine

KARL EMIL, Sakusulg jutuvõistluse kolmanda koha jutt

Vana naine. Ja imelik. Väga vana ei olegi – kuuskümmend seitse –, aga imelik küll. Talle tundub, et on valesse aega elama satunud, et tegelikult on 19. sajandi inimene. Et praegune elu ei huvita, tundub mõttetu. Unistab, et oleks saanud oma elu ära elatud sel õndsas sõdadeta sajandil, kui sõideti hobuste ja aeglaste rongidega, kui plasti veel ei tuntud ja tehisisintellektist ei osatud halba undki näha.

Naine arvab, et tema oleks lihtsa eluga toime tulnud küll. Taredel olid selleks ajaks juba korstnad peal ja inimesed õppisid lugema ning kirjutama. Pärispõlv sai läbi, kuigi mõisale tuli veel tegu teha. Ei tea, kas toatüdruk oleks tahtnud olla? Pigem üksik teadjanaine oma pisikeses hurtsikus, kus pliidi kohal kuivasid ravimtaimede kimbud ja köök lõhnas tinktuuridest, salvidest, vahast, meest ja veel millestki. Head olid need lõhnad. Ja must kõuts volksas ahju pealt alla, kui hädalised abi otsima tulid. Hädalisi jätkus. Kes oli orgi jalga astunud või selja ära osatanud, kellel sõrm umbes, kellel käis öösiti luupainaja kallal, kes kartis kurja silma. Kui noorte neidude nägu oli vistrikuline, siis naise keedetud seep ja salv aitasid jume jälle puhtaks ning klaariks.

Noorikud, kes käima peale ei saanud, tulid ka, aga neid, kes last ära kaotada soovisid, neid naine jutule ei võtnud. Seda pattu ta oma hingele ei tahtnud, kuigi teadis küll, missuguste taimede tõmmist sel puhul juua. Polnud tema asi elu hävitada, aukartus oli liiga suur ja hirm Kõigevägevama ees samuti. Kahju oli küll äranarritud tüdrukutest, kes häbiga end linalikku uputasid, aga ikkagi polnud naine nõus. Valetas, et ei tea. Ei oska. Eks valetamine ole ka patt, aga väiksem ikka kui tapmine. Ja ega naine võinud kindel olla, et pärast kange kihvti joomist ema ise koos sündimata lapsega Looja karja ei lähe. Parem mitte torkida niisuguseid asju.

Lapsi käis ilmale aitamasa, kui mõnel raskejalgsel aeg sääлмаal, ja nurganaisi tungutas oma võrtsikate jookidega. Isegi mõisa kutsuti vahel, kui mõisalastel isupuudus, kõht haige või nahk kare oli. Siis aitasid naise keedetud teed ja meelõhnalised salvid. Paar pakktaru oli naisel hūti ümber. Neid ta ise hooldas ja sääлт ka tarviliку mee, õietolmu, vaha ja taruvaigu sai, millega haigeid tohterdada. Mesilinnukesed naist

Joonistus: OpenAI (ChatGPT & DALL·E, 2025)

armastasid, ei nõelunud nad teda vihaselt, mõne üksiku piste vahel harva tegid, aga see oligi pigem rohu eest.

Ühel pakaseõöl klopiti meeleheitlikult naise uksele. See tõusis sängist särgiväel, tõmbas suurrāti ümber ja laskis sisse Tammearu noorperemehe, kel haige tüdruk süles. Perenaine ise ei saanud kaasa tulla, oli murest murtuna rinnalapsega koju jäänud. Mees kihutas mitme versta tagant saaniga kohale, sest asi tundus hull. Laps oli mõni päev tagasi põrandal paljajalu joostes midagi jalga torganud. Küllap pääses mustus haava ja täna õhtuks nuttis tüdruk kiljudes, jalg paistes ja punane. Paistetud hakkas järjest üles põlve poole ronima. Enam ei juletud oodata ega arvatud, et küll see ise paraneb ja üle läheb.

Mõneaastane tüdrukutirts oli loid ja vigises vaevu, ei lasknud haiget jalga puudutada, kui isa ta tekkide seest lahti kooris. Naine hakkas ruttu askeldama, kallas pruunidest pudelist ühte viinapitsi tumedat kanget tinktuuri ja teise venivat siirupit. Kui sa nüüd hea laps oled ja selle kibeda rohu ära jood, annan sulle magusat peale, meelitas naine. Laps jõi, tegi krimpsus näo, tahtis nutma hakata, aga ruttu andis naine lonksu magusat siirupit ja laps rahunes. Ta jääb

nüüd magama, sosistas naine isale. Õnneks oli pliidipajas veel õhtusest kütmisest sooja vett. Naine kallas seda palisse, lisas sortsu mingist kolmandast pruunist pudelist. Vesi värvus punakaks ja lapse jalg pandi ettevaatlikult vette. Naine mudis seda tasakesi ja vangutas murelikult pead. Viimsel hetkel, viimsel hetkel, pomises ta vaikselt, põletas siis küünlaleegis nõelaotsa ja torkas jalga. Laps oigas vaikselt läbi une ja isa ohkas last süles hoides. Ära vaata, tõreles naine ja mees pööraski pea kõrvale. Naine muljus õrnalt lapse jalga, millest nirises rohekat mada.

Pärast mitmekordset vee vahetamist palis ja haige jala silumist määris naine sääre ja talla vängelõhnalise salviga ja sidus puhta linase palakaribaga kinni. Nüüd on kõik Jumala käes, ütles ta. Mina tegin, mis ma vähegi oskasin. Sõida nüüd koju ja palveta, et laps paraneks. Tüdruk magab veel kaua, las ta magab rahulikult, äratada pole tarvis, puhaku ja olgu sängis. Kahe päeva pärast võtke jalg lahti, kui enam punane ega paistes pole, on tüdruk pääsenud. Kui on ikka veel paistes, siis... Naine vakatas ja ulatas mehele ühe pruunidest pudelist. Andke lapsele juua keedetud vett ja pudelist iga kord sorts sisse. See on

magusa maitsega, joob hea meelega. Riie, mis jala ümber on, põletage ära, seda puhataks pesta ei või, muidu tuleb häda tagasi. Naine naeratas esimest korda öö jooksul. Mees naeratas vastu. Kerge südamega. Usu ja lootusega. Keeras tüdruku tekkide sisse ja läks. Tänu ei tohtinud öelda. Tänu tehti hiljem. Siis, kui paranemine käes.

Naine tegi hüti korda, puhus tule surnuks ja läks veel korraks sängi, kuigi und enam ei tulnud. Aeg oligi varsti hommikus ja toimetused ootasid. Naisel elasid pisikeses laudapugerikus toa seina taga lammas, kits ja kanad, kes talle villa, piima ja mune andsid. Hapukapsad ja soolaseened olid tühnis, kartulid ja muud juurikad keldris. Palju see väike kuivetu naine siis ikka sõi. Tervendamise eest ei tohtinud tänu öelda ega raha pakkuda. Kõik teadsid, mida tuua ja tooma pidi alles siis, kui häda möödas. Toodud kraam pandi vaikselt võõrusesse, kust naine selle hiljem leidis. Toodi seda, mida naine rohtude tegemisel tarvitas, ise või loomad sõid või mida igapäevases majapidamises tarvis läks. Oli see viinapudel, mage searav, võipütike, jahu-, tangu- või viljakott, mõni meetrike linast või villast kangast, veerand sülga kuivi küttepuid, suitsusink või äsjapüütud havi. Need sobisid, need kulusid marjaks.

Laupäeval, kui Tammearu peremehe käigust hakkas juba nädal täis saama, läks ilm sulale. Nüüd oli paras aeg sauna kütta. Naine võttis kaelkoogud ja ämbrid, et allikalt saunapatta vett kanda. Toa juurde tagasi tulles nägi ta, kuidas Tammearu kõrb ruun uhke saani ees minema traavis, nii et sulalund kapjade alt lendas. Tammearu oli jõukas talu ja õnnistatud ka lahkete inimeste poolt. Võõruses seisis kõrge viinapudel, suur savikauss searavaga, kott saiajahu, kott nisuteri kanadele, suitsuribi ja kokkulapitud peenlinane kangas. Naine naeratas kerge südamega. Mida see muud ikka tähendas, kui et lapse jalg oli terveks saanud.

Nii see naine elab. See imelik. Elab 21. sajandil, aga nii palju, kui võimalik, põgeneb ajas tagasi. Mõtetes enne und ja igapäevaelus ka. Kütab ahju ja elab metsas, kuigi linn on jalutuskäigu kaugusel, aga sinna ei taha. Skrollib päevad otsa oma nutitelefoni ja tõmbab tänapäevases WC-s vett, aga ise on pärit üle-eelmisest sajandist. Imelik on ta tõesti. See naine, kes valesse aega on elama sattunud. See, kes oleks tahtnud elada oma elu ära sel õndsas sõdadeta sajandil.

◇ ◇ ◇ TOIMETAJA VEERG ◇ ◇ ◇

Spontaansed kohtumised sõpradega

Merilin Piirsalu

Kas teile ei tundu, et tänapäeva maailmas on liiga palju planeerimist? Isegi kokkusaamised sõpradega tuleb mõnikord mitu kuud enne kokku leppida ja kalendrisse märkida, sest varasemaks ei leia aega ning ilma kalendrita ei jää asjad meelde. Paljud sündmused ongi nagu hästi kavandatud sõjaväeoperatsioonid. Kõik lepitakse vestluses kokku, mõnikord tehakse lausa küsitlus sobiva aja leidmiseks, siis lisatakse kalendrisse ja lõpuks saadetakse veel meeldetuletus ka. Kui kokkusaamise päev ükskord kätte jõuab, siis oled planeerimisest nii väsinud, et tahaks parem koju diivanile jääda.

Aga vahel juhtub ka teistmoodi. Mõni nädal tagasi tulid meile külla ühed sõbrad ning pärast väikest jutuajamist tekkis mõte minna üheskoos teiste sõprade juurde. Meil vedas – nad olid kodus ja kutsusid edasi. Mõnda aega lobisetud, tuli kõige rahutuma hingega sõbral uus idee – minna veel ühele perele ukse taha. Mõeldud, tehtud! Minul vedas veel iseäranis hästi, sest sain kohale sõita sõbra vanakooli rolleri tagaistmel.

Ka seal oli õnne, pererahvas oli kodus, kutsus lauda ja pakkus head-paremat. Juttu jätkus kauemaks ja ümber laua olid päris õnnelikud ja natuke üllatunud näod. Kuidas see nüüd juhtus, et me niimoodi kokku saime?

Korraks tundus, et oleme ajamasinaga minevikku põigunud. Vanasti oli ju nii, et kui tahtsid sõbraga kokku saada, siis pidid talle ukse taha minema. Heal juhul sai teha lauatelefoniga kõne, aga kui sellele keegi ei vastanud, siis ei tähendanud see veel, et kedagi kodus pole. Inimesed võisid vabalt olla aias või saunas või korraks poodi läinud – lauatelefoni ju ei saanud püksitaskus kaasa võtta.

Kui juhtus, et käisid tuttava juurest läbi, aga uks oligi lukus, siis võisid ukse vahele kirja jätta: „Käisin läbi. Tule homme kell 12 minu poole.“ Ja kui sõbral oli vaba aega, siis ta homme tuli ka.

Spontaansuse kadumises ei ole süüdi

Foto: erakogu

ainult see, et asjade kokkuleppimiseks ja kiireks ühenduse saamiseks on lõputult erinevaid võimalusi. Kõikide graafikud on lihtsalt nii tihedad, et vabu hetki justkui polegi. Kui sul on töö, trenn, poeskäik, söögitegemine ning maha istudes on telefon kogu aeg käeulatuses, et vaadata üle Facebook ja Instagram, siis on lihtsam sõbrale üks sõnum saata kui talle külla minna. Aga sotsiaalmeedia ei hakka iialgi asendama silmast-silma kokkusaamisi.

Võib-olla peaks sagedamini panema telefoni kõrvale, haarama koogi (või minema kasvõi ilma koogita) ning lihtsalt vana sõbra uksele koputama. Jah, on risk, et ta pole kodus või on esialgu natuke tõrjuv, sest ta polnud küllalisega arvestanud, aga on päris suur võimalus, et sünnib üks neist õhtutest, mil saab mõnusalt vanu aegu meenutada ja maailma paika panna.

Mina sain hiljutisest majast-majja rännakust kinnitust, et spontaansus pole päriselt kuhugi kadunud. See ilmub lihtsalt välja natukene harvem, aga seda hinnatum ta on.

1 GRILLCHILL FOOD TRUCK / Oja tn 35

BBQ ahjus kaua küpsetatud sealiha - nii praad kui burrito. Pankos paneeritud krõbekana ja trühvlifriikad parmesoni-juustuga. Kondiitritelt magustoit. Suur joogivalik. Mõnus muusika.

2 Loobunud

3 KANNIKESE KOHVIK / Kannikese 15

Kohvik juba tuntud headuses. Soolased gurmeeampsud, hõrgud küpsetised, Marnu hoovikontsert, uusi omanikke otsivad (riide)esemed.

4 LAANE LAPSED / Laane 26

Mõnus kodukohvik ja hoovimüük lastega peredele: snäkid, supp, oma leib, vahukommid grillil. Õhkbatuut, glitter-tattoo ja kanad.

5 KUUS TEIST MOODI / Tammemäe tee 16

Täeline secondhand riiete paradiis - pop-up butiik koduhoovis. Kell 13:00 toimub moeshow. Avatud ka kohvik.

6 REFORMIKAD / Saku Coop laada plats

Pannkoogid, rabarberikook, seenepirukas.

7 TAEVAMANNA / KÜÜTSU 2

Quesadillad, Ukraina boršš, friikad, tordid-koogid (sh gluteenivaba), smuutid, kohv. Hoovimüük. Lastele mänguväljak. Kell 16.00 toimub Laikrete perebändi tasuta kontsert Saku kirikus.

8 AHJUST JA NAGIST / Kivinuka 25

Ahjusoojad saiakesed ja nagil stiilsed hilbud - maitsev amps ja uus lemmikriie ühes peatuses!

9 KOHVIK KULG / Luha 14

Erinevad vrapid, kõrvitsa püreesupp, Dubai stiilis minipannkoogid, mahlamullidega käsitöölimpsid ja kamavaht toor- moosiga. Öhtune KULG avab oma ukseid uuesti kell 19:00.

10 LA DOLCE VITA & CREAM LOVERS / Kingu 18

Magusad ja soolased hõrgutised. Parimast toorainest valmistatud itaaliapärane gelato. Lisaks hoovimüük - saada- val nii riideid lastele ja täiskasvanutele kui mõnda muud.

11 SARAPIKU KOHVIK / Sarapiku tee 6

Lahtised pirukaid, vürtsikas kanasupp ja kalaseljanka. Pavlo- vad, küpsisetort. Lastele pannkoogid, viinerpirukad ja popkorn. Rabarberilimonaad, kohv. Väike hoovimüügi nurk.

12 SÕBRA KOHVIKU HOOVIMÜÜK / Kesk tn 14

Hoovimüük, kus saab ka kooki ja kohvi.

13 VAN FOODIE / Kasteheina tee 7

Käsitööburgerid, fish & chips, halloumi pita ja friikad.

14 KRABIKOHVIK / Paju tee 1, Juuliku

Kohtuvad puhas maitse ja "patuvaba" rõõm: pizza, kook ning jahe jook koos vanaema pannkoogiga.

15 NAISED NURGAL / Asula 1

Armastusega tehtud kodutoit - supid, nostalgilised kokteilid ja muud head. Hoovis naiste suurtes suurustes rõivaste valik. Samuti lasteriided ning kodutarbed. KOGU TULU TALLINNA NAISTE TUGIKESKUSE TOETUSEKS.

16 SAKU MOTOKLUBI KOHVIK / Staadioni 1

Fusion menüü grilli ja salati maailmast. Vahvad tegevused pispõnnidele. Öökohvik koos mõnusate kokteilidega.

17 MOOD JA MAITSE / Talu tee 6, Juuliku

Moekas õhtu. Maitsev toit. Täiuslik kokteil. Hea tuju garan- teeritud.

18 LA PLUME KODURESTORAN / Männi tee 8a

Kodukohvik avab külalistele ukse 14:00-22:00. Elamusrohked maitseelamused kõikidele külastajatele. Ilusa ilmaga toome välja Disgolfi ja koroonalava ning süütame õhtul lõkke.

19 TAI MAITSE / Põllu 1 / Parim Tai toit Sakus.

20 HELINA BUTIIK / Uusmäe põik 3

Vahvlid, seinakaunistused, unenäopüüdjad, ehted, riided.

21 LILLEAIA KOHVIK / Tallinna mnt 8

Stiil on vintage, menüüs suitsulõhe, pehmejääbis, tervislikud smuutid, taimede müük. Oleme avatud 11:00-21:00.

22 RESTO KUSLAPID JA SÕBRAD

Eha põik 7, Juuliku

Kõhule maitseelamusi, atmosfääri loob muusika ja kaunis aed, silmailu pakub Hedwigi keraamika ning avatud on laste- nurk.

23 JAHIMEES JASSI KOHVIK / Kivinuka 22

Mitmekesised ulukiliha toidud, ka kaasa müügiks. Täpsuslask- mine Nerfiga - parimatele osavõtjatele auhinnad. Lastele mänguväljak "Piraadilaev".

24 LSK KODUKOHVIK / Männituka tee 10

Midagi meelepärast igaühele, ka veganitele! Saab uudistada meie aiamüügil. Tegevust jagub ka lastele.

25 BONAVA KODUDE KOHVIK / Soo tee 1

Kodune hubasus ja magusad maitseelamused mõnusal suve- päeval koos Bonavaga. Ilusa ilma korral lastele ka suur õhkbatuut.

26 DON PADRE / Põik 8

Legendaarne Don Padre seikleb seekord Itaalias ja toob endaga kaasa saapamaa parimad hõrgutised.

27 TULJAKU KOHVIK / Teaduse 13, maja ees

Saab kooki ja moosi ja priimat pannkooki. Kiluvõileiba ikka ka!

28 BULLERBY KODUKOHVIK

Kivinuka põik 4

Südamega tehtud kodused road grillilt, ahjust ja vahvlirau- dade vahelt. Suurtele hea söök, karastav jook, tore selts- kond ning lastele palju tegevusi.

Männikut võib iga viskega alata maailmameistriks saamise teekond

KRISTJAN PUUSTUSMAA | #sakuliigub projektijuht

Männiku discgolfirada on viimastel aastatel kasvanud Tallinna üheks populaarseimaks spordikohaks. Siin ei käida vaid kettaid viskamas – rada ühendab eri vanuses ja taustaga inimesi, kes hindavad liikumist vabas õhus ja head seltskonda. Discgolfi teeb Eestis nii populaarseks see, et mänguga saab algust teha väga lihtsalt: radu on palju ja enamik neist tasuta, alustamiseks piisab paarist- kolmest kettast. Pole vahet, kas oled laps või täiskasvanu – discgolf sobib kõigile ja võimaldab veeta mõtestatult aega looduses.

Männiku rajale uue elu andnud DG EST MTÜ loodi just selleks, et nädalamängudest saadud tulust saaks panustada pargi hooldamisse ja arendamisse. Ka ettevõtjad toetavad kohalikkude spordielu ja positiivseks näiteks on Elisa Eesti toetus raja taristusse: hiljuti valmis uus korralik trepp, millega saab ületada kurikuulsa „Männiku kanjoni“ nii, et jalad jäävad puhtaks. Sellised väikesed muudatused muudavad mängijate kogemuse palju paremaks.

Kohalik spordiala edendaja Marko Narits, kes töötab discgolf.ee poes ning on ka ise mitmekordne Eesti meister ja maailmameister, veab järjekindlalt kohalikkude MTÜ-d ja hoolitseb raja heaolu eest. Tema isiklik edulugu näitab, et tipuni jõudmine nõuab järjepidevust ja õppimissoovi, kuid discgolfi saab nautida igaüks – olgu eesmärk sportlikud tulemused või lihtsalt hea tuju.

Selleks, et hea tuju uutele huvilistele edasi kanda, korraldame MTÜ ja Saku Spordikeskuse ühistööna 4. septembril Saku pargis Discgolfi Perepäeva, kus tuleb külla discgolfi mängija ja treener Rasmus Metsamaa ja aitab huvilistel aru saada, kuidas kettad paremini ja täpsemalt lendama panna. Päeva lõpetame lühikese minivõistlusega. Kes veel ei tea, siis Rasmus Metsamaa kuulub Team Latitude 64 Core Teami ja Eesti koondisesse. Ta on mitmekordne Eesti meister ja maailmameister tiimide arvestuses, mille saavutas hiljuti koos Mauri Villmanniga. Rasmuse tee discgolfini viis läbi mitmete teiste spordialade – alustas korvpallist, jätkas motokrossiga, kuni lõpuks leidis oma kire discgolfis. Nüüd veedab ta kõik vabad õhtud ja hommikud harjutades

Fotod: erakogu

ning annab trenne ja koolitusi, tuues järjest uusi inimesi oma lemmikspordiala juurde.

Discgolfist on saanud oluline osa Eesti ja Saku valla kogukonnaelust, sest see ühendab ja toob liikumisrõõmu nii noortele kui vanadele. Lisaks füüsilisele kasule – tugevam keha, parem koordineatsioon ja täpsus – pakub discgolf tuge ka sotsiaalselt: rajal kohtutakse uute inimestega, jagatakse nõuandeid, sõlmitakse sõprussidemeid ja veedetakse koos kvaliteetset aega. Pole ime, et järjest enam kauge- makandi inimesi avastab enda jaoks meie Männiku discgolfiraja – see on imeline looduslik koht, kus iga viskega võib alata maailmameistriks saamise teekond.

Septembri alguses kutsub Saku Valla Spordikeskus kõiki tutvuma uhiuue Saku kooli spordikeskusega Traani teel. Korraldame septembri alguses avalikud ekskursioonid koos saatjatega spordikeskusest. Osalemiseks pole vaja teha muud kui elektrooniliselt registreerida aadressil bit.ly/3JbGUGn või skaneerida QR kood

Üks pere, üks kirklik hobi

MERILIN PIIRASLU | toimetaja

Sügise eel keerleb paljudel peas küsimus: milline trenn või huviring lapsele või endale valida? Ann Siniranna pere on valinud tantsutrenni – esmalt käisid vanemad hobitantsu trennis ning siis panid järgemööda tantsukingad jalga kõik neli last.

Lumepall hakkas veerema, kui Anni elukaaslase öde, täna lauljakarjääri tegev Johanna-Elise Kabel, tantsis klubis Danceland. Ann aitas tüdrukul soenguid teha ja nägi tantsumaaailma kõrvalt. See hakkas talle aina enam meeldima ning ta kutsus elukaaslase tantsima.

Tol ajal kasvas peres kaks väikest last ning tantsutrenn kord nädalas oli hea võimalus kahekesi aega veeta, aga samas ka midagi uut õppida ja ennast liigutada.

Ühel päeval teatas toona kolmene Oskar Enno (14), et tahab ka tantsima hakata. Mine tea, kas talle jäi silma vanemate hea tuju pärast tantsutrenni või oli selleks muu põhjus, aga tantsima ta läks.

Kolmeaastaselt tavaliselt veel tantsutrenni ei võeta, aga poisi soov oli nii suur, et Dancelandi treenerid tegid erandi. Esimesel aastal tantsis ta üksi, aga järgmisel hooajal leiti läbi interneti partneriks Freia Lily Sarna, kellega nad on nüüdseks koos tantsinud juba kümme aastat.

Üks ees ja teised järel

Oliver Annes (13) läks venna eeskujul tantsutrenni kuueselt. Kui tema tantsupartner tantsimise lõpetas, tantsis ta aasta üksi ning kaks aastat tagasi sai ta uueks partneriks Kaira Heleri Kiis.

Mõlemad vennad osalevad oma partneritega Junior 2 vanuseklassi võistlustel ning on jõudnud Eesti meistrivõistluste finaali kümne tantsu arvestuses.

Pere nooremad lapsed Arabella Luna (7) ja Alfred Liam (4) nägid kasvades tantsutrenni võlu vendade pealt juba päris lähedalt ning tahtsid ka. Arabella käib samuti juba võistlemas ning Alfred teeb tantsupõrandal oma esimesi samme.

Ann usub, et tantsimine on hea trenn nii täiskasvanutele kui ka lastele.

„See on päris hea trenn nii ajule kui ka kehale. Sa pead jätma sammud meelde, pead jälgima, et oleksid muusikas, sa pead füüsiliselt vastupidav olema. Lisaks õpetab tants partneriga arvestama

Tantsule pühendunud perekond Dancelandi sünnipäeval.

Foto: Indrek Arula

Vanemad vennad oma tantsupartneritega.

Foto: erakogu

ja suhtlema, aga annab ka enesekindlust. Meie tütar on veidi arglikum ja pelgas uusi asju, aga nüüd, kui ta on hakanud võistlemas käima, on ta aru saanud, et võib enda peale loota ning on muutunud julgemaks,” räägib ta.

Seltskond on võtmesõna

Laste trennidega on nii palju tegemist, et vanemad ise praegu hobitantsuga tegeleda ei jõua, aga Dancelandist on

saanud nende perele justkui teine kodu. „Lapsed tahavadki trennis käia eelkõige seltskonna tõttu. Noored on väga kokkuhoidvad, trennides ja laagrites tehakse küll kõvasti tööd, aga saab ka palju nalja. Tänapäeval veedavad paljud lapsed vaba aja ekraanide ees, aga tantsutrenn annab võimaluse omavahel päriselt suhelda ning ka erinevas vanuses lapsed saavad omavahel hästi läbi,” ütleb Ann. Tema tütar on pere ainsa tüdrukuna vahel endale ödesid igatsenud ning teataski hiljuti, et vendade tantsupartnerid on nüüd tema suured õed.

Juba 20 aastat üks pere

Ühise pere tunnet tugevdas veelgi juunis toimunud pidu, millega Danceland tähistas oma 20. sünnipäeva. Ann koos elukaaslase ja lastega võttis samuti pidulikust sündmusest osa. Kohal olid endised ja praegused treenerid. Lapsed ja noored esinesid enda välja mõeldud ja lavastatud showkavadega. Kõik said ka elava muusika saatel jalga keerutada. „See oli tore ja südamlük päev,” meenutab Ann.

Nendele, kes endale või lapsele uut trenni otsivad, julgub ta tantsimist soovitada küll. Tants annab hea treeningharjumuse, arendab nii keha kui mõtlemist ja toob ellu palju rõõmu – lisaks võib sellest saada kogu pere ühine hobi.

Porter Racingu edukas suvi

MERILIN PIIRASALU | toimetaja

Spordiklubi Porter Racing ratturid on võistelnud sellel suvel väga edukalt ja hooaeg veel jätkub. Koju toodi esimene naiste Eesti meistrisärk ja hulgaliselt medaleid.

Juuni lõpus toimusid Lätis, Balti ja Columbia-Kivi Eesti meistrivõistlused grupisõidus. Kuni 23-aastased naised ja naisjuuniorid sõitsid võidu 74,3 kilomeetril distantil ning naisjuunioridest võidutses üldarvestuses kolmandana ja eestlastest esimesena üle finišijoonel tuhisunud Mariann Koik. Ühtlasi oli see Porter Racingu klubi jaoks läbi aegade esimene naiste Eesti meistrisärk!

Eesti meistrivõistluste eraldistardiga sõidus selgitati parimad välja Jüris. Eraldistart ehk temposõit on puhas jõu ja vastupidavuse proov, et hoida tempot. Ei mingit tuules sõitu ega koostööd – ainult võistleja kella vastu.

Sealgi tegi klubi parima tulemuse Mariann Koik, kes juuniorite vanuseklassis sai 20 km distantil kolmanda koha.

Juulis peeti Keilas Eesti meistrivõistlused maastikurattakrossi väljalangemisõidus (XCE), lühirajasõidus (XCC) ja olümpiakrossis (XCO). Seal jõudsid Porter Racingu ratturid pjedestaalile väga mitmes sõidus.

Oma klassis (N16) tegi puhta töö Berit Grünberg, kes võitis kulla kõigis kolmes sõidus.

Juunioride klassis oli olümpiakrossis parim Marten Konga, kelle selga anti ka selle ala Eesti meistrisärk. See oli käesoleval aastal juba teine meistrisärk Porter Racingu sõitjale ja läbi ajaloo klubile kolmas.

XCE-sõidus saavutas meeste eliitklassis sõitnud Marten Konga viienda koha ning M16 arvestuses jõudsid esikolmikusse Egert Tammeleht, kes sai teise koha ja Kristo Õruste, kes oli kolmas.

XCC-sõitades jõudsid pjedestaalile Mirt Ärm, kes sai N16 klassis teise koha, Egert Tammeleht, kes sai M16 klassis teise koha ja Kristo Õruste, kes oli M16 arvestuses kolmas. Marten Konga lõpetas juunioridest teisena.

N/M14 klassis toimus maastikurattavõistlus lühirajasõidus, kus Steven Sumberg lõpetas teisena.

XCO-sõitades esindasid Porter Racingut väga tublisti Marten Konga – meesjuunioride arvestuses esimene koht ja Mihkel Arro – samas klassis teine koht. M16 klassis lõpetas Kristo Õruste teise ja Egert Tammeleht komanda kohaga.

Augusti alguses viibisid noorte koondise liikmed Rootsis Jonköpingis, kus toimusid noorte MTB Euroopa meistrivõistlused. Kavas oli kolm medali ala – XCC, XCR ja XCO. Porter Racingu klubist valiti üheksaliikmelisse koondisesse lausa neli ratturit: Kristo Õruste, Egert Tammeleht, Berit Grünberg (U17 tiim) ja Steven Sumberg (U15 tiim). U15 tiim saavutas 106 võistkonna konkurentsis 49. koha ja U17 tiim 130 võistkonna konkurentsis 95. koha.

XCO stardis said joonele 13-16-aastased tüdrukud ja poisid – kõik neli aastakäiku eraldi. Kohad olid vastavalt: Sumberg 38., Grünberg 53., Tammeleht

74. ja Õruste 80. Kui ringiaegade põhjal saab otsustada, et Tammeleht sai sõita ühtlaselt, siis Õruste jäi avaringil kukkumiste taha. Oma parima ringiaja suutis ta välja sõita alles viimasel ringil, mis oli üle pooleteise minuti kiirem, kui esimene, seega tegi ta väga vihase sõidu ja näitas, et praktiliselt viimaselt kohalt (130 stardis) on võimalik end tugevalt ettepoole võidelda.

Peatreener Janek Järva on noori treenides eesmärgiks seadnud, et nad oleksid tõsisteks võistlusteks valmis just alates vanuseklassist M/N16 ning tänavune hooaeg näitab, et see lähenemine on end igati õigustanud ning noored on tahtmist täis näitamaks oma pühendumist ja häid tulemusi nii kodus kui välismaal.

Meie noorte arengut ja võistlusvõimalusi toetavad meie partnerid – **suur aitäh teile** – Saku Vallavalitsus, Everaus Kinnisvara, Avantirent, Bikefanatics.eu, Mostaland!

- Porter Racing klubil on au korraldada sellel sügisel Sakus koos Eesti Jalgratturite Liiduga Eesti meistrivõistlused cyclocrossis ja meeskondlikus teatesõidus. Võistlus toimub 1. ja 2. novembril. Sündmust toetab teiste seas ka Saku vald, kuid hetkel puudub veel nimisponsor. Kui mõni kohalik ettevõtte tunneb, et sooviks öla alla panna, siis võib ühendust võtta Porter Racingu klubiga
- **andrus.konga@gmail.com** või helistada 5133530.

Eesti meistrid Mariann Koik (naisjuuniorite grupisõidus) ja Marten Konga (meesjuuniorite olümpiakrossis) koos treener Janek Järvaga.

Steven Sumberg, Egert Tammeleht, Berit Grünberg ja Kristo Õruste.

Fotod: erakogu

Kurtna Kool ja raamatukogu läbi kronoloogiliste verstapostide

ÜLLE LOIK | Kurtna Kooli raamatukoguhoidja

Käesoleva aasta 2. mail avati Kurtna vana koolimaja mälestuskivi juures infotahvel, mis tutvustab kooli ja valla raamatukogu asupaika ja ajalugu. Sündmus oli osa Kurtna Kooli 35. ja Saku Vallaraamatukogu 100. sünnipäeva tähistamisest.

Kurtna algkool avati 1880. aastal. Koolimaja jaoks andis palgid ja krundi Kivimäe-Kurtna tee äärde mõisnik Friedrich Adolph Glanström. Esimeseks õpetajaks aastatel 1880–1884 oli Kustas Jakobson. Õpetati lugemist, katekismust, arvutamist.

Järgmiseks koolmeistriks oli Mart Rahamägi, kes töötas Kurtna Koolis aastani 1892 ja täitis ka vallakirjutaja ülesandeid. Tema poeg Hugo Bernhard Rahamägi, kes sündis Kurtna koolimajas, oli hilisem Eesti Vabariigi haridusminister ja peapiiskop.

1924–1932 oli Kurtna Kooli õpetajaks Hans Kikkas. Tema ajal muudeti kool 6-klassiliseks.

Kuni 1960. aastani juhatas kooli Leena Roots, kes täitis ka samas majas asuva raamatukogu juhataja ülesandeid.

Viimaseks selles majas asunud kooli direktoriks sai Helgi Ernits, kes töötas aastani 1976, mil kool õpilaste vähesuse tõttu suleti – õpilasi oli sel hetkel vaid neli. Hiljem kasutati hoonet raamatukoguhoidlana ning tänapäeval on see kahepereelamu.

Uus lasteaed-alkkool

Kurtna alevik aga kasvas ning lapsi tuli juurde. 1989. aastal avati Kurtna Lasteaed-Algkool. Koolijuhatajaks sai Jaan Kuusing.

Tööle hakkas kaks klassi 29 õpilasega ja kaks lasteaiarühma 30 lapsega.

Algul oli kool 5-klassiline, 2001. avati 6. klass. 2004. aastal sirgus ja õppis Kurtna Lasteaed-Algkoolis juba 150 lasteaiast ja õpilast.

2008. aastal kool renoveeriti ja selle direktoriks sai Ruth Opmann. 2009/2010 õppeaastal õppis koolis 145 õpilast, lasteaed töötas kuue rühmaga, kus käis kokku 110 last.

2011. aastal asus direktori kohuse-täitjana tööle Priit Jõe.

2013. aasta märtsis kasvas lasteaed seitsmerühmaliseks. Uueks direktoriks sai Kristjan Saar. Praegu juhatab Kurtna Kooli Timo Nikitin.

Raamatukogu kirju teekond

Kurtna Kool aga polnud pelgalt kool, juba vanas koolimajas tegutses raamatukogu, mille asutas Kurtna Laulu-Mängu Selts aastal 1924. Esimene raamatukogu

juhataja oli Johannes Maikow. Kaks aastat hiljem võttis ohjad üle koolijuhataja Hans Kikkas.

Tol ajal tuli raamatute laenutamise eest maksta. Alates 1925. aastast kuulus Kurtna avalike raamatukogude võrku. 1927 nimetati asutus Kurtna rahvaraamatukoguks.

1932. aasta juulis valis Kurtna Laulu-Mängu Selts oma avaliku raamatukogu juhatajaks Leena Pajupuu ja juhataja abiks Aliide Proosa. Paar aastat sai raamatukogu väikeste summadena toetust nii seltsilt kui ka Kohila Vallavalitsuselt. Selts likvideeriti aastal 1940, kuid raamatukogu töötas edasi.

1941. aastal oli laenutamiseks 473 eksemplari, lugejaid oli kokku 32 ning raamatukogu oli avatud kahel päeval nädalas. Juhatajana töötas ikka Leena Pajupuu.

Aastatel 1945–1947 oli Kurtna raamatukogu Kohila valla Kurtna külanõukogu alluvuses ja kuulus haruraamatukoguna Harjumaa Kultuuriosakonna süsteemi. Esimest korda raamatukogu ajaloos hakati seal töötamise eest tasu maksma.

1947–1955 oli Kurtna raamatukogu juhatajaks Ruutar Killo. On teada, et 1953. aastal oli raamatukogus 2611 raamatut. Raamatukogul tuli korraldada konverentse, teenindada üksiktalupidajaid nõukoguliku kirjandusega, kutsuda ellu maaparandusringe ja abistada kolhoose isetegevusringide organiseerimisel. Näiteks kolhoosis Lembitu organiseeriti rändraamatukogu. 1948. aastal teenindati kokku kaheksat majapidamist.

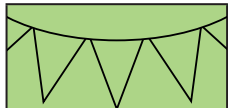
1955 kolis Kurtna raamatukogu Kiisale, aadressile Viljandi mnt 4. Sealseks esimeseks juhatajaks oli Ada Samoilova. Lugejaid oli nimekirjas 237.

1975. aastal sai raamatukogu varustajaks Harju Rajooni Keskraamatukogu. Neli aastat hiljem – 1979 nimetati Kurtna raamatukogu ümber Kiisa raamatukoguks. Täna on see Saku Vallaraamatukogu osa.

Maikuus avati Kurtna vana koolimaja mälestuskivi juures infotahvel, millel on näha ka vana koolihoone.

Foto: erakogu

KUHU MINNA AUGUSTIS JA SEPTEMBRIS

- Kuni 31. oktoobrini on Saku Toomase kirikus avatud Linda Rooba markerjoonistuste näitus „Kes see on? Aaa-see!“.
- 23.08 kell 11–16 Saku aleviku kohvikutepäev „Kummutikohvik“.
- 23.08 kell 16 Laikrete perebändi kontsert, Saku Toomase kirikus.
- 25.08 kell 17 Saku valla arengukava avalik arutelu vallamajas, Juubelitammede tee 15, Saku.
- 27.08 kell 18 Koolitussari 55+ Tarkade klubi: ChatGPT lihtsas keeles. Saku, Harku, Kiili ja Saue valla 55+ elanikele, Metsanurme külakeskuses.
- 28.08 Metsanurme suvelõpupidu. Kell 18 lastele tasuta teadusteater. Kell 19 Nele-Liis Vaiksoo ja Martin Trudnikovi kontsert. Metsanurme külakeskuses.
- 3.09 kell 19 Kaitseliidu ja Naiskodukaitse värbamiskoosolek, Teaduse 1, Saku.
- 4.09 kell 15–18.30 Doonoripäev, Teaduse 1, Saku.
- 4.09 kell 17.30 Porter Racing Laste rattasarja kolmas etapp, Saku valgustatud suusaradade mägisel osas.
- 13.09 kell 11 Kiisa sügiskirbukas, Kiisa Vabaajakeskuse õues.
- 15.09 kell 18.15 Kursuse „Hägasast ideest käsikirjani“ esimene kohtumine. Kursuse toimumispaik on Anna Lutter. Kuut, Keskuse tee 12, Kurtna.
- 15.09 kell 18.30 Saku-Kiili mälumängu esimene mäng, Teaduse 1, Saku.
- 18.09 kell 17.30 Porter Racing Laste rattasarja finaalettapp, Saku 1 km valgustatud suusarajal.
- 19.09 kell 19 Muusikaviktoriin Melomäng, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- 20.09 kell 11 Saku sügiskirbukas, Teaduse 1 õuel.
- 26.09 kell 19 Kiisa näitetrupi etendus „Tasujad“, Kiisa Vabaajakeskuses.
- 27.09 kell 19 Püstijalakomöödia „Ragne Pekarev. Naine, kes ei mahu kaadrisse“, Saku Valla Kultuurikeskuses.

Rohkem infot sündmuste kohta www.sakuvallakalender.ee

ÜRITUSED EAKATELE SEPTEMBRIS

- 18.09–26.09 Nutiseadme kasutamise tasuta koolitus 60+ vanuses huvilistele. Kiisa Vabaajakeskuses 18.09 ja 19.09 kell 10–13.30, 25.09 ja 26.09 kell 10–13.45. Saku Päevakeskuses 18.09 ja 19.09 kell 14.30–18, 25.09 ja 26.09 kell 14.30–18.15.
- 10.09 kell 14–16 ja 24.09 kell 16–18 Saku Diabeetikute Seltsi kogemusnõustamine diabeediga seotud küsimustes, Saku Päevakeskuses.
- 22.09 kell 11 Saku Pensionäride Ühenduse Elukaar koosviibimine Teaduse 1, Saku, suures saalis. Eesti Vaegkuuljate Liidu esinaine Külliki Bode räägib kuulmistervisest ja kuulmislanguse äratundmisest. Kohapeal saab registreeruda oktoobris toimuvatele Kuulmispäevadele, mil Sakku tuleb Kuulmisbuss, kus saab kontrollida kuulmist ning spetsialistid annavad nõu, kust vajadusel abi saada. Seejärel, muusika ja mõtete vahetamine.
- 29.09 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening Anu Jonuksiga ja kohtumine valla sotsiaalteenistuse ametnikega, Teaduse 1, Saku, suures saalis.

Regulaarselt toimuvad

- Tervisevõimlemine E ja K kell 18.15 Kajamaa Koolis, Kooli tee 1, Saku (endine algklasside maja). Täpsem info: Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Ruudi Alba juhendamisel E ja K kell 9.30–11.00 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111. Esimene tund 8. septembril.
- Päevakeskuse tervisevõimlemine Kristi Valli juhendamisel L kell 10 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111. Esimene tund 6. septembril.
- Lauluring Urmi Sinisaare juhendamisel teisipäeviti Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111, kellaaeg ja alguskuupäev täpsustamisel.

Rohkem infot koolituste, ringide, ühenduste ja teenuste kohta www.sakuvald.ee/eakatele.
Päevakeskuse sündmuste kohta saab infot ka telefonil 604 1731.

Mis juhtus

- 26. juulil kella 19.20 ajal toimus liiklusõnnetus Jälgimäe külas Jälgimäe tee 39 juures, kus maanteerattaga sõitnud 13-aastane tüdruk kaotas sõiduki üle kontrolli ja kukkus. Jalgrattur toimetati haiglasse.
- 1. augustil kell 19.23 teatati häirekeskusele, et Tammemäe külas on inimene elektrijalgrattaga liivakarjääris sõites end vigastanud ja ei olnud võimeline ise liikuma. Nõmme päästjad haarasid kaasa ATV ning liikusid sellega sündmuskohale jõudes kannatanuni. Kell 19.49 olid päästjad koos meedikuga kannatanu juures, kus ta seati ettevaatlikult raamile ning transporditi kiirabiautoni. Kiirabi viis kannatanu haiglasse.
- 11. augustil kell 3.42 teatati häirekeskusele kokkupõrkest auto ja põdra vahel Jälgimäe külas Tallinna ringteel. Juhiga oli kõik korras, kuid põdra korjus oli keset sõiduteed. Päästjad tõmbasid korjuse tee äärde ja puhastasid sõidutee.
- 12. augustil kell 16.50 teatati liiklusõnnetusest Saku alevikus Kasemetsa-Kiisa tee 1. kilomeetril, kus sõiduautot Kia juhtinud 66-aastane naine sõitis tagant otsa sõiduautole Toyota, mida juhtis 50-aastane mees. Kia juht toimetati haiglasse.
- 12. augustil kell 17.18 kutsuti päästjad Kasemetsa külla Saku-Tõdva tee, kus sõiduauto oli teisele tagant sisse sõitnud. Päästjate ülesanne oli sündmuskohal katta välja lekkinud õli absorbendiga. Kiirabi vaatas kolm inimest üle kohapeal ja politsei tegeles sündmusega edasi.

AUGUST-SEPTEMBER SAKU TOOMASE KOGUDUSES

L	23.08	kell 11–16	Avatud kodukohvik „Taevamanna“
L	23.08	kell 16	Laikrete perebändi kontsert (tasuta)
P	24.08	kell 11	Jumalateenistus
P	31.08	kell 11	Perejumalateenistus õpetajate, kooli- ja lasteaialaste õnnistamisega
N	04.09	kell 18	Osadusgrupp
P	07.09	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik
P	14.09	kell 11	Jumalateenistus ja lastekirik/juuniorid

* BEEBILAUL alustab 9.09.

Väikelapsed 1–2 a kell 10.30, beebid 0–1 a kell 11.30.

Info ja reg ave.molster@eelk.ee / 5919 7902

* LEERIKOOL alustab 16.09 kell 18.

Info ja reg saku@eelk.ee

* PALVEHOMMIK KIRIKUS T kell 9.

Lisainfo ariel.suvari@eelk.ee

* VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik:

T 10–12 ja N 16–18

* RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Ariel Suvari,

tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee

Saku Toomase kirik, Kүүtsu 2, Saku alevik.

Koduleht: saku.eelk.ee

Facebook: EELK Saku Toomase kogudus

MÄLESTAME LAHKUNUID

KALJU MESILA

JÜRI VALTRI

ENE KIVILAI

Avaldame kaastunnet lastele ja lastelastele isa ja vanaisa

KALJU MESILA

surma puhul.

Tõdva piirkonna pensionärid

Sügav kaastunne õpetaja Liisile

ISA

kaotuse puhul.

Kannikese rühm

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

26. september alates 10.00

SAKU

PÄEVAKESKUSES

Etteregistreerimine (kell 9–16)

telefonil **5323 2454**

- kuivasilmatest
- silmarõhu mõõtmine
- optilised päikeseprillid

Kontroll 25€, prillistjale TASUTA

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub lastele pühapäevakool.

Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!

www.eknsaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK NELIPÜHI KIRIK

Tallinna maantee 1 arendus pidas sarikapidu

Tallinna maantee 1 arendus on jõudnud uude ehitusetappi: 2025. aasta juuli alguses peeti sarikapidu, tähistamaks hoone täiskõrguse saavutamist. Hoone valmib 2025. aasta lõpus.

Uus hoone valmib aadressil Tallinna maantee 1 – piirkonnas, kus rongi- ja bussiliiklus pakuvad mugavat ühendust pealinnaga, kuid elukeskkond jääb rahulikuks ja roheliseks. Arenduse 2.–5. korrusel paiknevad valgusküllased korterid, 1. korrusel aga äripinnad, kus avab oma poe tuntud jaekett Pepco ja tegutsema asub ilusalong.

„Vaatasin erinevaid variante Tallinnas ja selle ümbruses. Lõpuks sai otsustavaks asukoht ja see, kui korrektselt ja nutikalt on kogu lahendus läbi mõeldud – alates parkimisest, kõikide korterite juures olevatest rõdudest kuni targa kodu funktsioonideni. Siin on selgelt tajuda, et arendaja ei tee kiirtööd, vaid on loomas midagi püsivat,“ kommenteeris Tallinna maantee 1 arendusest korteri ostnud klient Toomas, kes kolib sisse koos perega järgmise aasta kevadel.

Tehnilised lahendused on arenduses läbi mõeldud nii mugavuse, energia-tõhususe kui ka halduskulude vaates. Hoone katusel paiknev päikesepark aitab toota taastuvenergiat, kõik korterid on varustatud kaugküttel põrandaküttega, mis tagab ühtlase ja meeldiva sisekliima. Nullkorrusel asuv 30-kohaline siseparkla on ligipääsetav soojendusega kaldtee kaudu ning kogu hoones on hoolikalt planeeritud heliisolatsioon.

Majas on kasutusel Bisly targa kodu lahendus, mis võimaldab juhtida temperatuuri, ventilatsiooni ja valgustust, kasutada videofonotelefoni, avatavat

parklavärvavat, nutilifti ning kaugjuhitavat korteriust – kõik selleks, et igapäevaelu oleks sujuvam ja turvalisem.

Hetkel on käimas kampaania „Kõik hinnas. Kõik paigas.“ Kampaania raames sisaldub korteri hinna sees kõigi tubade jahutussüsteem, üks parkimiskoht soojas maa-aluses garaazis, Bisly targa kodu süsteem ning privaatne panipaik.

Retori Estate'i juhatuse esimees Reimo Metsküll rõhutab:

„Sarikapidu annab tunnistust, et ehitus liigub plaanipäraselt, järgides samu kõrgeid standardeid, mille poolest oleme ka senini tuntud olnud. Me usume, et kaasaegne kodu pole ainult seinad ja põrandad, vaid terviklik lahendus, mis pakub mugavust ja nutikust. Kampaania „Kõik hinnas. Kõik paigas.“ mõte on, et jahutus, mugav parkimiskoht, nutikodu funktsioonid ja panipaik on paigas juba päeval, kui klient oma uude koju sisse kolib.“

5 põhjust, miks Tallinna maantee 1 arendus on ostjate seas nõutud:

- 1. Asukoht Saku südames**
Rongi- ja bussiliiklus Tallinnaga, kõik kohalikud teenused jalutuskäigu kaugusel.
- 2. Ajatult kvaliteetne arhitektuur ja planeering**
Kõrged laed, valgusküllasus, läbi mõeldud ruumipaigutus.
- 3. Energiasäästlikkus ja nutikad lahendused**
Bisly targa kodu süsteem, päikesepark, A-energiaklass.
- 4. Praktilised funktsioonid igapäevaeluks**
Soojendusega kaldtee, 30-kohaline siseparkla, võimalus lisada jahutussüsteem, ajas kestvad hooldusvabad tehnolahendused.
- 5. Tulevikukindel mugavus**
Nutilift, elektriautode laadimisvõimalus, kõrged laed ja avarad aknad.

Lisainfo: www.tallinna1.ee

Saku–Tõdva Rail Baltica maantee viadukti ehitus

Saku–Tõdva teel asuva Rail Baltica viadukti ehitusega alustati 2024. aasta veebruaris. Nüüdseks on ehitusega lõpule jõutud ning tänaseks on viadukt kõigile liiklejatele avatud.

Viadukti ehitamise eesmärgiks oli tagada tulevase Rail

Baltica raudtee trassi eritasandiline ristumine kohaliku teega. Ehituse käigus ehitati 1,2 kilomeetri pikkune uus asfaltkattega sõidutee ning jalakäijatele mõeldes rajati asfaltkattega kõnnitee.

Tõdva–Hageri Rail Baltica maanteeviadukti ehitus

Tõdva–Hageri teel asuva Rail Baltica viadukti ehitustööd algasid 2024. aasta märtsis. Pärast tehnoloogilist pausi talvel jätkati töödega 2025. aasta kevadel. Nüüdseks on tööd lõpetanud ja viadukt liiklemiseks avatud.

Viadukti ehitusega tagati varsti ehitusse mineva Rail

Baltica põhitrassi ristumine kohaliku Tõdva–Hageri maantee teega. Ehitustööde ajal oli liiklus suunatud viaduktist mööda ümbersõidu tee kaudu, mis jääb edaspidi kasutamiseks Rail Baltica põhitrassi ehituse jaoks tehnoloogilise teena. Tavaliiiklus on praeguseks suunatud üle uue viadukti ja liiklusohtu tõstmiseks on piirkiirust alandatud 70 km/h.

Tegusa töö tulemusena valmisid viaduktid tähtaegselt ja ilma suuremate tõrgeteta. Rail Baltic Estonia OÜ, Transpordiamet ja Tallinna Teede AS tänavad liiklejaid ning kohalikke elanikke mõistva suhtumise ja

kannatlikkuse eest. Ohutut ja meeldivat viaduktide kasutamist!

Ehitustöödest saab pikemalt lugeda siit:
www.ttas.ee/wp-content/uploads/SakuTõdva2-1.pdf

Briketi poisid

www.briketipoisid.ee

Kütmisest saab sõidunauding!
Võida auto päriseks!
Ajavahemikul 01.05.2025-30.04.2026

Võida Peugeot 208 päriseks!
 Augusti auhinnafond - 20 finalistil autoloosi,
 2x70 eur Pühaste TAPROOM TLN kinkekaart

Pühaste
 TAPROOM TLN

• Pühaste TAPROOM TLN
 • Rotermanni 2, Tallinn

Kingitustega tutvuge briketipoisid.ee ja FB lehel

Parimate hindadega tutvuge www.briketipoisid.ee

Vaheloosid iga kuu 07 kuupäeval.
Peaaudhind loositakse välja 19.05.2026.

**Tunneme kinnisvara,
 et sina tunneksid end
 koduselt.**

Meelis Paldre
5688 2282

meelis.paldre@uusmaa.ee

KUTSELINE
 MAAKLER

UUS MAA
 Maakri

TUHAMEES OÜ

Korstnapühkija Alar Lanna

Pühin ühepereelamuid ja sinna
 juurde kuuluvaid abihooneid.
 Töötan ka õhtuti ja nädalavahetustel

+372 53533247

Info@tuamees.ee

KAITSELIIT KUTSUB:
ASTU SAKU UUE ÜKSUSE
RIDADESSE!

Tule ja aita luua Kaitseliidu Saku toetusüksus või liitu meie teiste üksustega.
Ootame mehi ja naisi alates 18. eluaastast Kaitseliitu ja Naiskodukaitsesse.

SA EI PEA OLEMA SUPERKANGELANE — PIISAB SOOVIST TEGUTSEDA!

Üritusel esinevad kindral Riho Ühtegi,
 Keila ja Männiku malevkondade pealikud,
 Naiskodukaitse Saku jaoskonna ja Saku
 vallavalitsuse esindajad ning teised
 olulised külalised.

Oled oodatud:
Kuupäev: 3. september 2025
Aeg: 19.00
Koht: Saku Gümnaasiumi
 1. korruse saal (Teaduse 1)

Keila
 malevkonna
 kodulehele:

Naiskodukaitse
 kodulehele:

Kas sinu Nissan on hoitud?
 Tule näita oma sõiduk meile ette!

30-punkti korrasoleku kontrolli TASUTA.
Remondi vajadusel soodustused:
töötunnilt -40%; varuosadelt -15%

UUS NISSANI TEENINDUSKESKUS

Auto Bassadone Laagri | Jälgimäe tee 1, Tänassilma
 nissan.autobassadone.ee

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

KORTERI ja VANNITOA remont
100% tervikliku lahendusena

meisterviimistlus.ee
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

elektr^{ee}

Elektrikilbid
Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinade
ühendamine
Elektriauto
laadijad
Küttegaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD
elektr.ee
tel 5620 4444
info@meisterviimistlus.ee

BRAVO!

Tööriistad, mis toovad kiituse!
BRAVOTEHNIKA pakub sulle
parimad tööriistad ja masinad
igaks tööks. Otse Saku südamest.

LEHEPUHURID **VÕSALÕIKURID** **MURUTRAKTORID**

MURUROBOTID **TRIMMERID** **HEKILÕIKURID** **AIATÖÖRIISTAD**

BRAVO TEHNIKA
Uus nimi, sama asukoht!
Tehnika 7, Saku / E-R 9:00-18:00
bravotehnika.ee

MÜÜK, HOOLDUS, PAIGALDUS

EGO FISKARS JOHN DEERE schaeppach STIHL SUTSEKER WORD

SINU SUVISED ABIMEHED

KODUHOOVIS / HALJASALAL / EHITUPLATSIL

Kui hekk vajab pügamist, muru niitmist,
muld planeerimist, kändud eemaldamist, oksad
purustamist ja kogu see kraam ära vedamist...
siis **RENDI tehnika** erinevateks töödeks,
nii koos juhiga kui ka ilma!

AVANTI RENT

avantirent.ee
info@avantirent.ee
51 51 959

Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teostame kändude freesimist. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ LEHMA KÕDUSÕNNIK 30L/ kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30/40/50 cm. Tammaru Farm 523 8852, www.tg.ee.
- ▶ ELEKTRITÖÖDE TERVIKLAHENDUSED: projekteerimine, paigaldamine ja hooldus. Energiakulude audit ja nõustamine, sise- ja välielektritööd, elektriautode laadijad, valgustus- ja nutikodu lahendused, tänavavalgustus. Tel 5315 2851, elektritood@gmail.com
- ▶ Müüa lõhutud toored ja kuivad küttepuud kohaletoomisega. Hall lepp, sanglepp, kask. Küttepuud võrkkotis 50l. Tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee, e-post pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Okste jt aiajäätmete äravedu, murdunud okste loikus, hekkide pügamine, muru niitmine, trimmerdamine, kruntide korrastus, peenarde rohimine, tänavakivide pesu. Kontakt trimhek@gmail.com 589 77 133.
- ▶ Kutselise korstnapühkija teenused, küttekehade parandus. Tel. 51 980 980, tulituli.ee.
- ▶ Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale – raha kohe kätte! Tel 5356 0761, Liina.
- ▶ Kutsetunnistusega korstnapühkija, 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik. Tel 56 890 125, e-post: kuldnoop@gmail.com.
- ▶ Ostan maatüki või vana suvila Saku alevikku/ valda. Portaali kuulutustega kursis, 5621 2231, keijokelement@gmail.com.
- ▶ Pakun akende pesu teenust Sakus, tel 5855 8078.
- ▶ Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889, www.korstnad.ee.
- ▶ Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujundusloikus, hekkide pügamine, viljapuude hooldus, kändude freesimine.
- Olemas vastutuskindlustus ja kutsetunnistus. Marek, tel 525 1330, www.mwww.ee.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- ▶ Eterniit ja profiilplekiga katuseetööd. Majade ja hoonete ehitus. Fassaadide soojustamine ja viimistlus. Kortermaja trepikodade renoveerimine, mehitus@gmail.com, 5352 9476.
- ▶ Soovin osta garaaži Sakus. Võib vajada remonti. Tel 5621 1762.
- ▶ Ostan maja, krundi või suvila igas seisukorras Harjumaal. Helista 5820 2346.
- ▶ Viin tasuta ära teie vanametalli, mis on kodus teile jalgu jäänud. El mootorid, el pliivid, vajad akud, el kaablid ja kõik muu, mis on metallist. Ka väikesed kogused. Helista 5621 1762.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ Müüa puitbrikett kandiline al. 190.–/ 960 kg, ümar brikett 185.–, pellet premium 6 ja 8 mm 220.–/975 kg, kütteklotsid ja kaminapuud võrkkottides. Transpordi võimalus. Tel 517 0257.
- ▶ KÜTTEPUUD Müüa toored-kuivad küttepuud segalehtpuu, sanglepp. Võrgus 40 l kuiv lepp/kask Võrgus halujäägid (5–25cm). Tel 504 2707.

VEE JA KANALISATSIOONI TRASSIDE EHTUS

- PROJEKTEERIMINE
- KOOSKÖLASTAMINE
- VÄLISTRASSIDE EHTUS

HALJASTUS
TÄNAVAKIVIDE PAIGALDAMINE
MINIEKSKAVAATORI RENT JUHIGA

+372 56848690
DVSLEON.OU@gmail.com

Katusehooldus.ee
 KATUSED KORDA

KATUSTE PESU JA VÄRVIMINE

- ✓ Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- ✓ Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme

Küsi hinnapakumist!

- ☎ 5550 9476
- ✉ info@katusehooldus.ee
- 🌐 katusehooldus.ee

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänav ja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Ehitusmasinate teenused koos juhiga

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

LAAGRI KÜTTELADU
 INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
 VÕI
 INFO@KYTAME.COM

PUITBRIKETT JA PELLET WWW.KYTAME.COM	KASE VÕI OKASPUU PUITBRIKETT 960KG/ALUS 200C/ALUS	TERMOHAAB (KAUPÕLEV) 1040KG/ALUS 210C/ALUS	PELLET 6/8MM 975KG/ALUS 250C/ALUS

Omniva

Möödunud aasta lõpus pälvis Omniva personaalne postiteenus Euroopa postiettevõtteid ühendava organisatsiooni PostEurop sotsiaalse vastutuse (CSR) valdkonna aastatunnustuse.

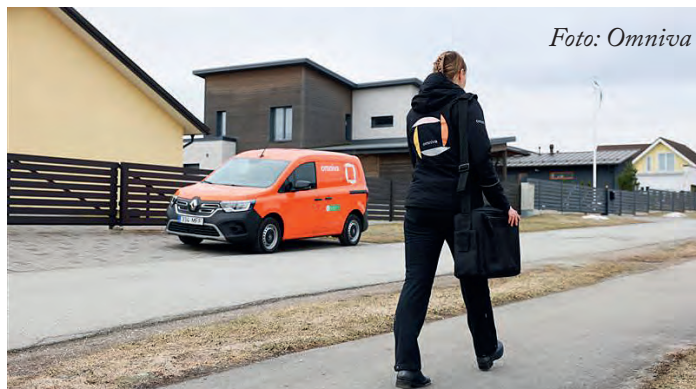

Foto: Omniva

www.omniva.ee/era/abiinfo/personaalne_postiteenus.
Samuti saab saata oma tellimuse e-maili teel: info@omniva.ee.
Kui interneti kasutamine ei ole võimalik, siis saab teenuse
tellida telefonil 664 3330.

Juulikuu ristsõna õigesti vastanute seast võitis loosi tahtel auhinna Lauri Pagarand. Auhinna kättesaamiseks helistada tööpäeval vallavalitsuse telefonil 671 2431.

[illegible]

Ristsõna koostas Viļar Kimmel.

SAKU VALD LIIGUB
SAKU VALLA SPORDIKESKUS

OGEST

04.09.2025
MÄNNIKU
DISC GOLF
PEREPÄEV

LOE LISA SAKUVALLAKALENDER.EE

SAKU VALD LIIGUB
SAKU VALLA SPORDIKESKUS

2.-5.09.2025
TULE TUTVU
TRAANI TEE
SPORDIKESKUSEGA!

REGISTREERIMISEKS SKANEERI QR KOOD

HELIKANDJA NÄGU

Helikandjate ümbriste kujundamise
õpilaskonkurss 2024

NÄITUS
PARIMATEST TÖODEST

Näituse avamine 3.9.2025 kell 12.30
Teaduse 1, Saku, II korruse fuajees

TANTSUKOOL
V.A.T. STUUDIO

SHOWTANTS
AKROBAATIKA

SAKU SPORDIKESKUSES JA PÕHIKOOLI MAJAS

INFO & REGISTREERIMINE

WWW.VATSTUDIO.EE

SEPTEMBER 2025

SAKU NOORTEKESKUS	KIIISA NOORTEKESKUS
03.09 KÄELINE TEGEVUS - eesmärgiplakat	02.09 KÄELINE TEGEVUS - värvime mandalaid
08.09 KOKKAMINE - muffinid	04.09 KOKKAMINE - pitsa
10.09 Fotojaht	09.09 Lahendame sudokusid
15.09 Lauamängupäev	11.09 UNO Flip turniir
17.09 Lahendame sudokusid	16.09 KÄELINE TEGEVUS - laternad
22.09 3D-pliatsid	18.09 Kiisa talgud
24.09 Sügisviktoriin	23.09 Lauamängupäev
29.09 Piljarditurniir	25.09 KÄELINE TEGEVUS - käevõrud
Teaduse 1, avatud E - R kl 13-19	30.09 Asjade meeldejätmise mäng
	Kurtina tee 8, avatud E - R kl 14-19

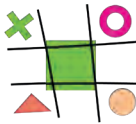
SAKU NOORTETUBA

UUDIS

Sügisest avame ka päris uue Saku Noortetuba, mis asub aadressil Tallinna mnt 10!

Noortetuba on suunatud algklassidele.

Lahtiolekuajad E - R kl 12-17

SAKU VALLA NOORTEKESKUS

www.sakuvallanoortekeskus.ee
saku_valla_noortekeskus

Saku Valla Noortekeskus
Saku Valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus

KIISA
Vabaajakeskuse
õu
L 13.09
kell 11 - 14

SAKU
Teaduse 1
õu
L 20.09
kell 11 - 14

Sügis- kirbukas

Registreeri: sakuvalakalender.ee

NB! vihmaga jääb ära

UUS!

R 19.09 19:00
SAKU VALLA KULTUURIKESKUS TEADUSE 1

MUUSIKAVIKTORIIN

MELO- MÄNG

KOOS LIVE BÄNDIGA
AVATUD KOHVIK

ÕHTU TÄIS
PÕNEVAID KÜSIMISI,
UUSIT TEADMISI
JA HEAD MUUSIKAT
MÕNUSAS SELTSKONNAS.

AUHINNAD JA ÜLLATUSED!

TULE MEELELAHUTULIKULE AJUGÜMNASTIKALE ÜKSI VÕI SÕPRADEGA!

Lisainfo ja registreerimine sündmuse lehel sakuvalakalender.ee

LAVASTUS ON PÜHENDATUD OMAVALITSUSE VALIMISTELE!!!
NB! Nõrganärvilistel palume koju jääda

R 26. SEPT 19:00
KIISA VABA-AJAKESKUS
KURTNA TEE 8

KIISA NÄITETRUPPI ESIETENDUS

TASUJAD

Sotsiaalkriitiline märul Bornhöhe ainetele

Staadramaturg
Mehis Pihla
("Rakamaa" autor)

Mängivad:
Kristi Hunt,
Risto Kõresoo,
Keio Lipetski,
Killu Künnap,
Rita Bergman,
Aili Klein,
Karolin Rohula,
Merilin Rohula

Lavastaja: Katrin Nielsen
Lavakujundus: Teele Kängänen
Kostüümid: Kristi Hunt
Heli: Alari Volf

TASUTA
sakuvalakalender.ee

RAGNE PEKAREV

NAINE, KES EI MAHU KAADRISSSE

Lavavõitlus:
Ain Mäeots

Laupäev
27.09
19:00

**SAKU VALLA
KULTUURIKESKUS**
Teaduse 1

Pilet 28.80€
osta: sakuvalakalender.ee

SAKUVALLA
KULTUURIKESKUS
www.sakuvala.ee

Sünnid

LEON MATIKAINEN
DAVID MATIKAINEN
KARL ROBERT REINFELDT

ARABELLA LEPP
ELIS VIHERPÜÜ
TOM VESKUS

Palju õnne!

HILJA KARELSON 94
LAINE MURDOJA 93
VAHUR JÄRVELA 93
ILLIS-GUNNAR EELMAA 93
MILVI KOTKAS 91
HELMİ SUSI 90
ÕIE LUTTER 90
MAIMU TREIER 90
URVE NÕUKAS 89
INNA GALKINA 88
AIME AARMA 88
ANTS TALK 88
ASTA TAMBUR 87
KAAREL VILU 87
IRINA KANG 86
ÕIE AUGER 85
VIIVI POOLA 85

LEILI VILLEMSSOO 85
JUTA LAAS 80
ASTA ARO 80
HEITI GRÜNBERG 80
LIIDIA VILOKAS 80
AIN SAAREPUU 80
MATI SEPP 80
MALLE LUUKAS 75
INNA PEDANIK 75
HELVE SILDVER 75
HELJU KÕIV 75
EDA VÄÄT 75
MERIKE VAHTRE 75
JURI MOLODTSOV 75
URMAS LEPIKU 75
MATTI PUKARI 75

2025-2026

SAKU-KIILI

MÄLUMÄNG

esimene mäng
E, 15. september 18:30, Sakus, Teaduse 1

info ja registreerimine: www.sakuke.ee - MÄLUMÄNG

Ise püüad, ise sööd!
Parim kala valik,
parim hind.
Söö siin või võta
kaasa!

JÕGISOO

FORELLIPÜÜK

Rohkem infot forellipuuk.ee
Tel 505 4350, broneerimine 509 7333

Jõgisoo Forellipüük

DESIREESTUUDIO

alates 10.09

Saku Spordihoone

CHEER POM
TANTSUTRENN 7-10 aastastele

WWW.DESIREESTUUDIO.EU

KÕHUTANTS EEBENIGA
Arata oma naiselik vägi

Algajate tunnid alates
8. septembrist E, N
kell 18.00 - 19.15
Saku huvikeskuses.

Info ja registreerimine:
www.eeben.space
Tel: 506 4450

Ajaleht

aastast 1994
Ilmub kord kuus
Järgmine leht ilmub 25.09

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
Toimetaja:
Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitammede tee 15, Saku
Telefon:
671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
Levik:
tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
e-post ss@sakuvald.ee
Trükk: Printall